

regionale vereniging natuurpunt oost-brabant

januari, februari, maart 2015
driemaandijks tijdschrift • 1

NATUUREN LANDSCHAP

Natuurpunt Oost-Brabant

Algemene Vergadering

Erps-Kwerps 21 februari 2015

Vlozegge, Torfbroek, Berg. Archief JR

3 N&L in actie

- 3 Het einde van het huidig reservaten- en aankoopbeleid?
- 6 Natuur in plus en min in het ruimtelijk uitvoeringsplan Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden.

8 Focusactiviteiten

16 In de kijker

- 16 Beheerteamdag van Natuurpunt Beheer
- 16 Cursus Landschap en Erfgoed
- 17 Sponsor en plant een bos in Aronst Hoek samen met je gezin

18 Hagelandse Heuvelstreek

- 18 Grote wolfskluw herontdekt op de Wijngaardberg
- 19 Succesvolle Dag van de Trage Weg in Diest
- 19 Peter De Klimroos zorgt voor de Molenberg in Betekom
- 20 Dag van de Natuur 2014 in Hagelands Bos, Tienbunderbos
- 20 10de Vordsonkloop
- 20 Vogelcursus Vogelzang in het bos
- 21 Op 'Kikker & dril' tocht
- 21 Hoe een dode kat toch vol leven kan zijn!

22 Midden-Brabant

- 22 Stand dossier Hertogensite Leuven
- 22 Een poel in de schapenweide aan 't Imbroek Zaventem
- 23 Coördinator Groene Vallei van start
- 23 Broedvogelinventarisatie Haachtse Leibeekvallei
- 24 Het Steentjesbos wordt natuurreservaat!
- 25 Vegetarisch eefestijn in Herent
- 25 Cursus Natuurgids Groene Vallei
- 25 Cursus Vogelgedrag

26 Velpe-Mene

- 26 Terugblik 2014 en vooruitblik 2015
- 27 Cursus Natuur. Verkenner in Bierbeek
- 28 Ontdek 15 jaar Natuur.beheer in de Schoorbroekbeekvallei en Rosdel: Bijen- en Bloesemdag in Hoegaarden

30 Natuurpunt Oost-Brabant

- 30 Algemene Vergadering Natuurpunt Oost-Brabant in Erps-Kwerps

Cover: Walk for Nature, 5 juni 2011, Silsombos (Erps-Kwerps). Foto Eric Malfait

Natuur en Landschap

is het ledenblad van **Natuurpunt Oost-Brabant** en verschijnt vier maal per jaar.

Natuurpunt Oost-Brabant, de onafhankelijke natuur- en milieuvereniging voor Oost- en Midden-Brabant, is geassocieerd met **Natuurpunt**, Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen en is actief lid van de Vlaamse milieukoepel Bond Beter Leefmilieu.

Natuurpunt Oost-Brabant overkoepelt tevens de Oost- en Midden-Brabantse afdelingen van **Natuurpunt**.

Natuurpunt Oost-Brabant is telefonisch tussen 9u00 en 16u00 te bereiken op het verenigingssecretariaat, Leuvensestraat 6, 3010 Kessel-Lo: Christine Daenen: 016 25 25 19, Jan Nachtergaele: 016 25 25 93 Email: npob@natuurpunt.be, website: www.natuurpuntoostbrabant.be

Je kan ook alle werkdagen op ons secretariaat zelf terecht tijdens de kantooruren. Het documentatiecentrum is dan eveneens toegankelijk.

Voor alle betalingen die niets met lidmaatschappen of giften voor reservaten hebben te maken, gebruik je rekeningnummer van **Natuurpunt Oost-Brabant** IBAN BE82 0010 7622 1868 - BIC GEBABEBB.

Lid worden van **Natuurpunt Oost-Brabant** kost € 24 voor een nationaal lidmaatschap, waarvoor je naast dit ledenblad ook het kleurrijke natuurmagazine NATUUR. blad ontvangt.

Overschrijven op rekeningnr. IBAN BE17 2300 0442 3321 van **Natuurpunt**. Alle briefwisseling inzake leden en adreswijzigingen richt je aan **Natuurpunt**, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, tel. 015 29 72 20, fax 015 42 49 21.

Giften voor het reservatenfonds: rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588 - BIC GEBABEBB. Voor giften vanaf € 40 (los van lidgeld) krijg je een fiscaal attest.

Legaten. Geregeld besluiten mensen om een legaat op te nemen in hun testament. Voor legaten aan een vzw zoals Natuurpunt Oost-Brabant voorziet de wetgever erfenisrechten van slechts 8,8%. Zo weet je dat jouw schenking bijna volledig ten goede komt aan onze vereniging. Overweeg je ook om die stap te zetten en onze vereniging te begunstigen, dan raden wij je aan een notaris te raadplegen. Die kan je exact meedelen hoe je te werk moet gaan en welke formule best bij jou past. Voor informatie kan je ook terecht op ons secretariaat (016 25 25 19).

Redactie-adres: Natuurpunt Oost-Brabant,

Leuvensestraat 6, 3010 Kessel-Lo

Redactieverantwoordelijken:

Margriet Vos, Christine Daenen en Jan Nachtergaele

CONTACT

Raad van Bestuur

Voorzitter

Hugo Abts, natuurpunt@velpe-mene.be, 016 73 30 23

Secretaris

Jan Van den Bergh, jan.vandenbergh@natuurpunt.be, 016 57 05 73

Penningmeester

Frans Dhaenens, frans.dhaenens@telenet.be, 015 61 79 61

Leden

Benny L'Homme, bennylhomme@hotmail.com, 0486 02 06 27
Bernard Lemaitre, bernard.lemaitre@skynet.be, 016 60 61 62
Bruno Wallyn, bruno.wallyn@skynet.be, 016 52 00 55

Luc Vervoort, luc.vervoort@natuurpunt.be, 016 23 08 00
Marc Op de Weerd, m.opdeweerd@gmail.com, 011 58 12 01
Margriet Vos, margriet.vos@gmail.com, 016 46 04 78
Nicole Smeyers, nsmeyers@skynet.be, 011 31 13 23, 0497 43 40 87
Roel Baets, baets.roel@skynet.be, 013 32 79 49
Saskia van den Berg, berglinden-av@qsources.be, 0478 96 01 71
Yves Vanden Bosch, yves.vanden.bosch@skynet.be, 0478 50 90 06
Zeger Debyser, zeger.debyser@med.kuleuven.be, 016 33 21 83

Contactpersonen van de afdelingen

Aarschot: Linda Scheerens, linda.ronny@skynet.be, 016 56 35 99

Begijnendijk: Koen Baert, pietkoen@hotmail.com, 0473 66 06 12

Bekkevoort: Roel Baets, natuurpuntbekkevoort@skynet.be, 013 32 79 49

Boortmeerbeek: Tom Meulemans, meulemans.tom@gmail.com, 0496 91 72 84

Diest: Saskia van den Berg, berglinden@qsources.be, 0478 96 01 71

Gete-Velpe (Geetbets, Kortenaken, Zoutleeuw): Nicole Smeyers, nsmeyers@skynet.be, 011 31 13 23, 0497 43 40 87

Haacht: Catherine Beddeleem, catherine.beddeleem@pandora.be, 015 51 39 91

Herent: Patrick Luyten, patrick.luyten@pandora.be, 0495 59 85 33

Holsbeek: Guy Verrijdt, gverrijdt@gmail.com, 016 29 70 83

Kampenhout: Eric Verstraeten, eric.verstraeten5@telenet.be, 016 65 77 07

Kortenbergh: Ewoud L'Amiral, ewoud.lamiral@natuurpunt.be, 0476 26 16 34

Landen: Eddy Parent, natuurpunt.landens@gmail.com, 011 88 26 70

Leuven: Yves Vanden Bosch, yves.vanden.bosch@skynet.be, 0478 50 90 06

Linter: Ronny Huybrechts, natuurpunt.linter@gmail.com, 011 78 30 47

Lubbeek: Benny L'Homme, info@natuurpuntlubbeek.be, 0486 02 06 27

Rotselaar: Veerle Vervoort, vervoort.veerle@gmail.com, 016 30 92 95

Scherpenheuvel-Zichem: Daniël Wouters, wouters.df@gmail.com, 013 77 71 56

Tielt-Winge: Erik Van De Plas, natuurpunt-tielt-winge@hotmail.com

Tremelo: Mieke Van Loo, mieke.van.loo@gmail.com, 016 43 80 40

Velpe-Mene (Bierbeek, Boutersem, Glabbeek, Hoegaarden, Tienen): Hugo Abts, natuurpunt@velpe-mene.be, 016 44 49 36

Voer-Ilse-Lane: Mark Van Roy, mark.van.roy@pandora.be, 02 767 28 36

Zaventem: Danny Blockmans, 02 757 90 16

Hyla Vlaams-Brabant, amfibieën- en reptielenwerkgroep: Mark Lehouck, mark.lehouck@telenet.be, 016 44 49 36

Vogelwerkgroep Oost-Brabant: Marcel Jonckers, marcel.jonckers2@telenet.be, 016 81 87 87

HET EINDE VAN HET HUIDIG RESERVATEN- EN AANKOOPBELEID?

Auteur en Libris literatuurprijswinnaar Yves Petry gaf in De Morgen van 31 december een liefdesverklaring aan Natuurpunt.

Een citaat:

“Daarom ben ik ook zo’n fan van Natuurpunt, een vereniging die geweldige dingen doet. Elk lapje grond dat ze beheren, ziet eruit als een sprookje. Jammer dat er in dit land op politiek niveau zo weinig belangstelling is voor natuurbehoud en -herstel. Voor mij is ecologie één van de weinig maatschappelijke onderwerpen waar ik me spontaan, vanuit het hart, bij betrokken voel. Ik zie natuurbesef als een vorm van cultuur, en wie het daaraan ontbreekt, vind ik eigenlijk ordinar. Een mens is heel wat, maar hij is lang niet alles.”

Zo’n verklaring is de nagel op de kop. Het steekt een hart onder de riem van alle mensen die bezig zijn met de uitbouw van onze natuurgebieden.

Want de contrasten kunnen soms groot zijn.

De Natuurpunt-gebieden: de weinige schatkamers van biodiversiteit die ons nog resten

Overal in het Hageland en elders in Vlaanderen wordt zwart op wit aangetoond hoe de door Natuurpunt beheerde natuurgebieden echt dé schatkamers zijn voor biodiversiteit en voor natuurbeleving. Gebieden die door de waardering en

inzet van Natuurpunt van een verloren en ontoegankelijk gebied waarde krijgen als natuur- en beleevingsgebied. Elke dag kan je vaststellen hoe in deze gebieden de zeldzame en cruciale soorten zich handhaven of uitbreiden terwijl ze overal elders in het landschap achteruit gaan. Het zijn gebieden waar met hart en ziel en inzet van energie en veel eigen financiële middelen – denk maar aan de restfinanciering – wordt gewerkt aan de realisatie

Aardgat: 1000 orchideeën en topnatuur (moeraszoutgras, addertong). Natuurpunt maakt al 30 jaar werk van dit top natuurgebied, wat wordt toegelicht tijdens het symposium op 5 juli 2015. Volgens de intenties van het ANB-beleid voldoet dit gebied aan geen enkel van de criteria: eigendom stad, oppervlakte enz.

Foto Archief JR

van Europese en Vlaamse natuurdoelen. Waar duurzame natuur vooropstaat en dat vanuit de overtuiging dat het zinvol is nu en voor de toekomst, en niet omdat het moet, en gedragen door vele vrijwilligers. Van op een kilometer afstand zie je het verschil met jacht- of landbouwgebieden. Door de rijkelijke bloei pluk je meteen de Natuurpunt-gebieden eruit. Hier stel je vast hoe honderden vrijwilligers de koestersoorten én de bezoekers effectief koesteren, en niet alleen spreken of schrijven over koestersoorten binnen een gemeente maar er effectief ook iets aan doen. Overal zie je hoe de afdelingen en beheerteams van Natuurpunt Oost-Brabant bij de meest actieve lokale verenigingen behoren, verankerd zijn in de lokale gemeenschap en kleur geven aan het verenigingslandschap met tal van open en grote publieksactiviteiten. Natuurpunt Oost-Brabant en zijn afdelingen zijn als eerste in Vlaanderen en met succes gegaan voor 'elke gemeente haar natuurgebied' of zoals de slogan luidt: 'natuur in je buurt'.

De contrasten kunnen moeilijk nog groter zijn.

Het reservaten- en aankoopbeleid op de helling

Succes en resultaten bij het beheer en succes als beweging dus. En toch worden we bij de uitwerking van het nieuwe natuurdecreet volledig in de hoek gedrukt. Er is een verschuiving aan de gang in het beleid waardoor het systeem van een slagvaardig aankoopbeleid met het daaraan gekoppelde natuurbeheer dat de laatste 30 jaar als enige gewerkt heeft, volledig dreigt onderuit gehaald en verdrongen te worden.

Voor ons is het duidelijk dat alleszins de continuïteit van

het reservatenbeleid moet gegarandeerd worden. Dat geldt uiteraard voor de bestaande reservaten maar ook voor de uitbouw van nieuwe reservaten door de mogelijkheden van een toekomstgericht aankoopbeleid te behouden. En daar wringt het schoentje. Het 'nieuwe' natuurbeleid in voorbereiding op en in uitvoering van het nieuwe decreet zet de continuïteit van het bestaande reservatenbeleid, van het bestaande aankoopbeleid, van de bestaande bezoekerscentra bij beheerde natuurgebieden volledig op de helling of vult het zodanig in dat het zijn slagkracht op het veld verliest. Een natuurbeleid dat nota bene uitgetekend wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos, dat tezelfdertijd beleidsmaker, regisseur en beheerder is. Dit gebeurt onder het mom van zgn. gelijkberechtiging van alle natuurbeheerders (terreinbeherende verenigingen, individuele eigenaars, jagers, boeren en gemeenten), door de focus volledig te richten op de te realiseren doelen van Europese natuur en niets of zo weinig mogelijk daarbuiten. Contracten voor het beheer van gebieden van gemeenten zouden onmogelijk worden omdat het beleid ervan uit gaat dat de gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor het natuurbeheer binnen hun gebieden. Dat betekent dat het reservatenbeheer in unieke reservaten die eigendom zijn van de gemeenten zoals Torfbroek (Kampenhout), Zwartbos (Bierbeek), Blauwschuurbroek (Bierbeek), Aardgat (Tienen) en zovele andere in de toekomst niet meer mogelijk zou zijn voor nieuwe gebieden. Het is duidelijk dat het beleid alle lessen uit de dagdagelijkse praktijk over het hoofd ziet en denkt dat papieren plannen en intenties kunnen in de plaats treden van het huidige reservatenbeleid en het aankoopbeleid van Natuurpunt Beheer.

Haachts Broek: werken aan een draagvlak voor meer natuur in de buurt. Elke gemeente in Vlaams-Brabant verdient een natuurgebied. In het kader van het 'nieuwe' natuurbeleid en voor ANB is dit geen prioriteit. Foto Kristien De Laet

*Papenbroek: Natuurpunt gaf deze percelen een nieuwe toekomst. Nu natuurgebied zonder toekomst? Als het van ons afhangt niet.
Foto Roel Baets*

Bijstelling noodzakelijk

Het uitvoeringsbesluit inzake de natuurbeheerplannen en de aanpak van de overgangsmaatregelen moeten zodanig gewijzigd worden dat de **bestaande erkende reservaten en hun beheerfinanciering** echt in een duurzame regeling vallen zodat er hier geen kapitaalvernietiging gebeurt. Dit betekent dat het oppervlaktecriterium van minimum 10 ha niet mag spelen voor de bestaande erkende reservaten om in het nieuwe systeem opgenomen te worden. En dat betekent ook dat de huidige natuurdoeltypen in de bestaande goedgekeurde beheerplannen van erkende reservaten ook in de toekomst verder voor opname in de nieuwe beheerplannen in aanmerking komen met erkenning en subsidiëring als reservaat. Zoniet vallen de mooie soorten- en structuurrijke valleigraslanden met dominant koekoeksbloem, pinksterbloem, veldzuring, margriet, streepzaad in de toekomst volledig buiten het reservaatstelsel terwijl het beheer van dit type wel vergoed wordt bij particulieren in de beheerplannen type 2. Er moet ook een honorering mogelijk zijn van de contracten (ook toekomstige) met openbare besturen.

De continuïteit van een werkbaar en slagvaardig aankoopstelsel is essentieel. Alleszins binnen de perimeter van de goedgekeurde visiegebieden van erkende reservaten, of binnen het globaal kader van de nieuwe beheerplannen, of binnen een vooropgesteld aankoopprogramma moet ook in de toekomst op een soepele wijze verder kunnen aangekocht worden. Daarenboven moet er ruimte zijn voor nieuwe projecten. In het kader van de realisatie van de Europese doelen moet een extra impuls aan het aankoopbudget voorzien worden.

Natuurpunt Beheer wil krachtig meewerken aan de realisatie van de Instandhoudingsdoelstellingen voor de Europese natuur, waartoe Vlaanderen verplicht is, en hier ook een focus op leggen, maar we willen **geenszins dat de aankopen beperkt worden tot deze IHD-doelen**, omdat er nog zoveel natuur buiten deze zones valt. Dit is in tegenspraak met de vastgelegde afspraken.

Dit gaat elk reservaat aan. Dit moeten we keren!

In het editoriaal van Natuur en Landschap 2013, nr. 4 hadden we onder de titel: 'Nieuw ontwerpdecreet dat vooral oog heeft voor land- en boseigenaars als hoeksteen voor natuurbeheer, dreigt reservatenbeleid en efficiënt natuurbehoud onderuit te halen' vlijmscherpe kritiek op de voorliggende herziening van het decreet op het natuurbehoud. Het waren profetische woorden. We verwijzen voor de tekst naar de website van Natuurpunt Oost-Brabant.

Alhoewel er sindsdien nog een reeks aanpassingen plaatsvonden in het ondertussen goedgekeurde decreet, blijkt dat wat nu voorligt aan voorgenomen uitvoeringsbeleid ronduit nefast en onaanvaardbaar is. Dit gaat elk reservaat en elke Natuurpunt-afdeling aan!

Het is duidelijk dat wat nu voorligt het einde betekent van de huidige aanpak van de erkende natuurrezervaten en van het slagvaardig aankoopbeleid waarbij de beheerteams en de afdelingen inspelen op de lokale mogelijkheden. Reden om nu, als het nog kan, met zijn allen krachtig te reageren om dit fundamenteel om te buigen.

We nemen deze miskenning van meer dan 40 jaar onvoorwaardelijke inzet van zoveel mensen en het de facto ridiculiseren van zoveel onbetwistbare resultaten niet:

- Zonder deze reservaten waren veel Europese habitats er gewoon niet meer! En zou de inspanning die nu moet geleverd worden en waartoe Vlaanderen verplicht is, nog vele malen groter zijn. I.p.v. zij die in het verleden deze inspanningen deden nu te jennen, zou enig respect en waardering op zijn plaats zijn.
- Nog een pak meer soorten was dan uitgestorven. In het Hageland zijn bv. méér dan 10% van de planten en m.n. de meest zeldzame, alleen nog in beheerde gebieden aanwezig en dat aantal groeit jaar na jaar. Dit ook door de terugkeer van soorten door het weer geschikt maken van het leefgebied.
- Veel natuurgebieden zouden totaal niet (meer) toegankelijk zijn. In de feiten is er door de Natuurpunt-reservaten veel publieke ruimte gecreëerd, wat tegemoet komt aan een enorme behoefte in een verstedelijkend Vlaanderen.
- Aankoopbeleid is in zo'n dichtbevolkte en bedrijvige omgeving als Vlaanderen gewoonweg de meest realistische en efficiënte optie en overlevingsmogelijkheid voor echt duurzame en biodiverse natuur, die een veelvoud van functies vervult.

Om de uitspraak van Yves Petry te parafraseren: laat ons nu mobiliseren om te zorgen dat Natuurpunt ook in de toekomst nog geweldige dingen kan doen en elk lapje grond dat ze beheert er ook in de toekomst kan laten uitzien als een sprookje. Het is inderdaad jammer dat er in dit land op politiek niveau zo weinig belang gehecht wordt aan natuurbehoud en -herstel. We mogen niet toelaten dat het bewezen enig werkende instrument, nl. dat van aankoop en beheer, onderuit wordt gehaald. Dat moeten en kunnen we keren, de natuur verdient het, jullie engagement verdient het. Het kan, want de waardering voor ons werk op het terrein om zijn efficiency, slagkracht en inzet is bij de burgers zeer groot.

Daar gaan we voor in 2015!

Hugo Abts
voorzitter Natuurpunt Oost-Brabant
voorzitter Natuurpunt Beheer

*Foto Lander Loeckx,
Prov. Vlaams-Brabant*

NATUUR IN PLUS EN MIN

IN HET ONTWERP RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN

Ter inleiding: een beetje Ruimtelijke Ordening

Het Natuurdecreet voorziet sinds 1997 in de realisatie van een 125.000 ha groot Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Om dit te realiseren werd hetzelfde jaar in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) afgesproken om 48.000 ha agrarisch gebied te herbestemmen naar natuur en bos. Zo blijft nog 750.000 ha agrarisch gebied behouden voor landbouw, die in praktijk om en bij de 620.000 ha in gebruik heeft. Om de gewestplannen overeenkomstig te wijzigen, werd de AGNAS-procedure afgesproken (Afbakening van de Gebieden van de Natuurlijke en Agrarische Structuur). Vlaanderen werd daarvoor opgedeeld in 13 regio's.

Voor elke regio werd naast een visie, die de gewenste planologische structuur omschrijft, ook een actieplan afgesproken. Daarin werden de perimeters van de HAG (Herbevestigde Agrarische Gebieden) afgebakend, waarin geen enkel nieuw planologisch initiatief meer zal worden ondernomen en bestaande bestemmingen behouden blijven. Deze 'bevriezing' waarborgt aldus de rechtszekerheid van de landbouwbedrijven in die zones. 2/3 van de doelstelling voor het agrarisch gebied werd zo al vastgelegd. Voor de gebieden buiten deze HAG's worden GRUP's opgesteld (Gewestelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen), die ofwel de vroegere gewestbestemmingen van de percelen zullen bevestigen met nieuwe stedenbouwkundige voorschriften, ofwel nieuwe bestemmingen zullen aanduiden met eveneens nieuwe voorschriften.

Zo'n GRUP-proces beslaat verschillende jaren. Tijdens een informeel voortraject wordt alles onderzocht samen met de betrokken partners (ruimte, landbouw (BB+ABS), gemeenten, provincie, ANB, erfgoed, BOS+, Landelijk Vlaanderen, Natuurpunt) en wordt uiteindelijk een voorstel van ontwerpplan geformuleerd dat wordt voorgelegd aan de Vlaamse regering, die dit voorlopig vastlegt.

Daarna volgt een openbaar onderzoek (60 dagen) tijdens hetwelk iedereen opmerkingen of bezwaren (negatieve en positieve) kan indienen.

Na verwerking van deze adviezen en de eventuele aanpassing van het plan, wordt de GRUP dan, na bijkomend advies van de Raad van State, definitief vastgelegd (uiterlijk 10 maanden na het einde van het openbaar onderzoek).

De GRUP Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden

Eén van de 13 aldus aangeduide regio's is 'Zenne-Dijle-Pajottenland'. Binnen deze regio loopt sinds eind 2011 de GRUP 'Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden' langs de oevers van de Dijle, van Werchter en Tremelo over Haacht en Keerbergen tot Boortmeerbeek en Bonheiden.

Binnen het gebied van dit RUP ligt ook de cluster 'Boven-Dijle' van het Sigmaphan (Rijmenam en Boortmeerbeek).

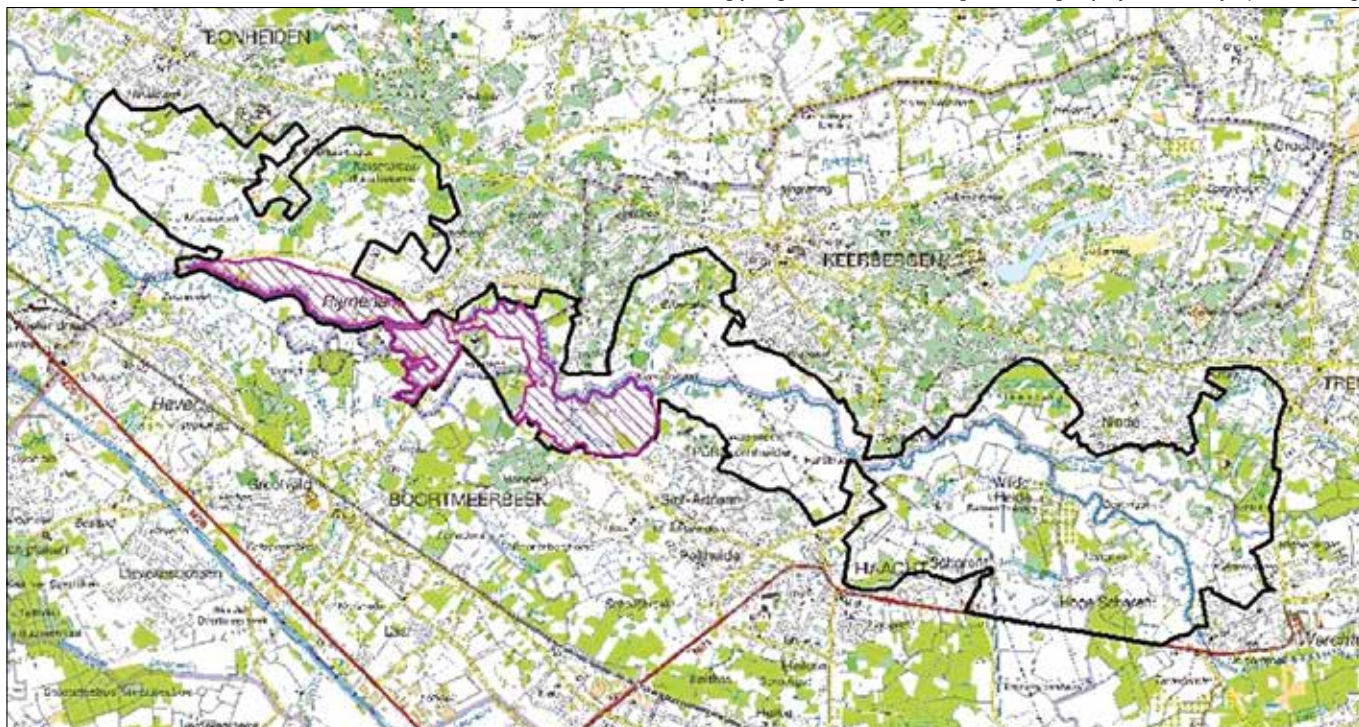
De doelstelling van dit RUP is drieledig:

1. uitvoering van het RSV inzake AGNAS
2. realisatie van overstromingsgebieden en wetlands, in het kader van het Sigmaphan (waterbeheer, veiligheid, natuurdoelstellingen)
3. het vastleggen van ankerplaatsen in erfgoedlandschappen.

Het gebied werd ingedeeld in drie deelgebieden

1. Mispeldonk tot Hollaken
2. Hollaken tot Hansbrug
3. Hansbrug tot Schipke

Situering plangebied met aanduiding van het Sigmaphan Bovendijle (roze arcering)

DIJLEVALLEI VAN WERCHTER TOT BONHEIDEN

Afkalvend ambitieniveau voor natuurdoelen tijdens voortraject

Tijdens de verschillende fasen van het voortraject (eind 2011 tot eind 2014), zagen we helaas een stapsgewijze daling van het ambitie niveau natuur. De plannen werden twee maal bijgesteld, en dat resulteerde telkens in nettodalingen van groene bestemmingen:

- een groot deel van deelzone 21 van het Natura2000-gebied 'Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek', nl het gebied "Pikhakendonk - Hollaken" werd weggeknipt uit de perimeter van de GRUP (90 ha).

Pikhakendonk. Foto Eddy Van Bouwel

- in het middenblok (Haacht) werden 26 ha bestaand natuurgebied, op de oude Dijle-armen na, herbestemd tot agrarisch gebied (deels met overdruk natuur). Dit verlies aan natuurgebied werd aanvankelijk gecompenseerd door een herbestemming van agrarisch naar natuurgebied ten zuiden van de Laak, een zgn. planologische ruil. Maar in laatste instantie werd eenzijdig een groot deel van dit nieuwe geruilde groen opnieuw geschrapt waarmee er een missing link ontstaat in het groengebied ten zuiden van de Laak (Werchter).
- De verschillende betrokken Natuurpunt-afdelingen formuleerden telkens gemotiveerde en beargumenteerde opmerkingen en deden tegenvoorstellen, helaas met weinig resultaat.

De belangrijkste bezwaren

Zonder in detail te treden zijn de belangrijkste bezwaren:

1. Het herbestemmen van groen naar agrarisch van 26 ha ten zuiden van de Dijle in het middenblok. Ondanks het huidige zonevreed gebruik (landbouw en recreatie in groenzone) zijn hier duidelijke potenties voor natuur. Bovendien wordt de groene Dijlevallei hierdoor in het midden van het GRUP gewoon onderbroken door een landbouwzone, met alle gevolgen voor waterbeheer en waterkwaliteit van het geheel.
2. De missing link in het natuurgebied ten zuiden van de Laak ingevolge de eenzijdige schending van de planologische ruil. Continuïteit van dit groene lint moet verzekerd worden.
3. Het weglaten van een groot deel van het Natura 2000-deelgebied Pikhakendonk-Hollaken. Van bij het begin was hiervoor een duidelijke motivering gegeven: ruimtelijk vormt dit

één geheel, zijnde de Dijlevallei; het is een onderdeel van hetzelfde actiegebied uit het operationeel programma; de IHD's zijn prioritair voor de Vlaamse overheid; er is slechts een gedeeltelijke herbevestiging van agrarisch gebied.

Het openbaar onderzoek:

Het plan ligt tijdens de hele periode van het openbaar onderzoek ter inzage op de gemeentehuizen van de betrokken gemeenten, en bij het departement Ruimte Vlaanderen. Je kan de bovenstaande bezwaren indienen om de natuur te versterken.

In de betrokken gemeentes worden infomarkten georganiseerd om de burgers te informeren over dit project:

- Bonheiden: 26 februari
- Haacht en Rotselaar: 9 maart

telkens van 16u00 tot 20u00, dienstencentrum Den Breughel, Haacht

Het OPENBAAR ONDERZOEK loopt van 3 februari tot 3 april 2015

OPROEP:

laat je informeren en dien bezwaren in om de ontbrekende links (zie boven) te versterken of terug op te nemen!

Iedereen kan opmerkingen en bezwaren indienen.

Let wel: ze kunnen alleen betrekking hebben op de gebieden die in het ruimtelijk uitvoeringsplan zijn opgenomen. Bovenstaand worden 3 grote bezwaren opgesomd. Je kan deze versterken door ze mee te nemen in een formeel bezwaarschrift.

Wanneer en waar?

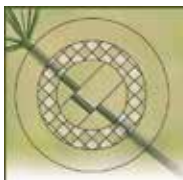
Het plan ligt tijdens de hele periode van het openbaar onderzoek ter inzage op de gemeentehuizen van de betrokken gemeenten en bij het departement Ruimte Vlaanderen van de Vlaamse Overheid (Koning Albert II-laan 19, 1210 Brussel).

Hoe reageren?

Als je bij het plan opmerkingen of bezwaren wil formuleren, dan moet je dat schriftelijk doen, tegen ontvangstbewijs bij één van de hierboven genoemde gemeentebesturen. Je kunt ook een brief met opmerkingen of bezwaren aangetekend versturen naar de Vlaamse Regering per adres, Ruimte Vlaanderen, Koning Albert II-laan 19, bus 16, 1210 Brussel.

Vermeld volgende zaken in je brief:

- naam en adres
- datum
- titel van het ruimtelijk uitvoeringsplan
- jouw opmerkingen, bezwaren en adviezen rond dit plan, met motivatie
- handtekening

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

Zaterdag 8 maart 2015

Feestelijke boomplantactie voor bosuitbreiding in Aronst Hoek (Geetbets)

Aronst Hoek is de laatste twee jaar fors uitgebreid met een 80-tal ha. In het gebied worden naast de open valleiden, ook de bossen versterkt. In 2007 werd een aanzet tot bosherstel gegeven in het oude Rummensbos, ondertussen mooi uitgegroeid. Op zondag 8 maart planten we 7 ha nieuw bos: bomen en struiken! Later zal daar nog 5 ha bijkomen.

PLANT EN SPONSOR MEE EEN BOS IN ARONST HOEK SAMEN MET JE GEZIN

Elk deelnemend gezin sponsort voor een deelnameprijs van € 5 het unieke project Bos Aronst Hoek en kan ter plekke zijn boompjes planten.

Op het terrein staan tenten opgesteld met een infostand over Aronst Hoek en het bosproject, met soep en een natje en een droogje en wordt er begeleiding voorzien.

Bomen planten.

Foto Marc Op de Weerd

Afspraak: vanaf 10u00 tot 17u00, toegang langs de Kasteellaan, Geetbets. Wegwijzers in Kasteellaan richting Aronst Hoek volgen.

Tips: Warme kleren, laarzen of stevig schoeisel aangewezen.

Er zijn een reeks spades beschikbaar, maar je mag uiteraard ook je eigen spade meebrengen.

Info: Marc Op de Weerd, 0475 27 06 69 of m.opdeweerd@gmail.com

Vrijdag 20 maart 2015

Uilenwandeling in Mollendaalbos (Bierbeek)

Bosuil en Ransuil zijn nu actief.

Korte trip voor kids (ouders mogen natuurlijk mee), wandeling van 1u30 voor volwassenen.

Nadien een uilendrankje onder de blote hemel. Stapschoenen of laarzen aangeraden.

€ 1 voor leden, € 2 voor niet-leden, drankje inbegrepen

Afspraak: 19u00 (tot 22u00), aan Brise-tout, Sint-Jorisweertstraat 1, Bierbeek

Info: Esther Buysmans, 0475 33 51 70, esther.buysmans@telenet.be of Egbert Asselman, 0486 20 28 62

Uilenwandeling Bierbeek

2014. Foto Esther Buysmans

Vrijdag 27 maart 2015

Uilenwandeling Wever (Attenrode)

Maart is de beste maand om uilen te observeren. Heel wat uilen zijn dan immers druk in de weer met het verdedigen van hun territorium en het versieren van een partner en laten daarbij het meest van zich horen. Dit keer maken we een wandeling langs Hagelandse bossen, weilanden en boomgaarden in Wever, een dorpje in Glabbeek met nog talrijke kleine landschapselementen. En dat is waar uilen van houden. Hierbij passeren we verschillende broedplaatsen van onze vier uilensoorten: kerkuil, steenuil, ransuil en bosuil. Vóór de aanvang van de wandeling wordt er uitleg gegeven over uilenbescherming en onderzoek. Je kan o.a. uilenkasten en braakballen bekijken.

Afspraak: 19u00, kerk Wever, Solveldweg, Wever

Info: Peter Collaerts, 0477 37 04 50, peter.collaerts@scarlet.be

Steenuil. Foto Luc Nagels

Zondag 29 maart 2015

Natuur en Erfgoed: Catselt, een grensgeval tussen Kempen en Hageland

Tussen de grotere natuurgebieden Averbode Bos & Heide, de Demerbroeken en Dassenaarde, liggen her en der wat snippers natuur die Catselt vormen. Verscholen tussen het groen liggen hier ook enkele fraaie kasteeltjes verborgen.

Catselt is een voormalig kleinschalige landbouwenclave in Okselaar, een deelgemeente van Scherpenheuvel-Zichem. De grote waarde van het gebied ligt in het afwisselende reliëf en bodemgesteldheid, gaande van venige plekken tot zandige stuifduinen. Vandaar de grote variatie aan vegetatietypes, van droge heiderelicten tot natte kwelzones met veldrus en zwarte zegge. Op een ingesloten stukje grasland vormt de gevlekte orchis in juni een prachtig paars tapijt.

De grote potenties van het gebied zijn ook al te zien op oude kaarten. De kaart van Ferraris (± 1770) toont hier een complex van droge en natte heide met enkele vennen. Later werden op meerdere percelen dennenbossen aangeplant (kaart van Popp +/-1860) en bleven slechts enkele percelen in gebruik als 'bouwland'. Deze akkertjes werden door hardwerkende keuterboertjes gepacht van de machtige en rijke familie Bosquet, die Okselaar na de Franse Revolutie op de kaart zette. Stamvader Henri Bosquet wilde trouw blijven aan zijn voormalige werkgever, de verdreven koning Willem I en trok zich daarom

Catselt. Foto Iris Verstuyft

VLAAMS-
BRABANT

BEHEERDE NATUURGEBIEDEN ALS HEFBOOM VOOR BIODIVERSITEIT EN KOESTERBUREN

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

in 1830 terug in het gehucht Okselaar waar hij de fiere bezitter was van 100 ha heide en landbouwgrond. Het voormalige jachtpaviljoen werd uitgebreid tot het huidige Arendschotkasteel. Zijn jongste zoon nam in 1870 zijn intrek in de nabijgelegen, gloednieuwe Villa Bosquet en liet ook de kerk bouwen. In het Paterskasteel op het Grootveld werden op het einde van WO 1 oorlogsvluchtelingen opgevangen. En in WO 2 kwam hier een V1 naar beneden, gelukkig zonder veel erg. Stilaan werden in dit parkbos steeds meer akkertjes in gebruik genomen, gescheiden door paden, grachtjes en houtkanten. Naderhand werden de akkertjes en graslanden verlaten en het gebied verloor sinds enkele decennia zijn agrarisch karakter. Het grachtenpatroon kon niet verhinderen dat sommige stukken te nat werden en daarom werden soms rabatten getrokken om toch nog houtproductie mogelijk te maken. Hier groeit nu veenmos, blauwe bosbes, moeras- en sterzegge en kussentjesmos. In de graslanden, die nu opnieuw beheerd worden door maaien en begrazing, vinden we soorten zoals bochtige smeile, borstelgras, reukgras, pijpenstrootje, veelbloemige veldbies, kantig hertschooi, veldrus en de prachtige knolsteenbreek. De arme zandgrond vormde een stuifduin die met dennen beplant werd. Elders werd geel zand gedolven voor de huizenbouw langs de Hoornblaas en Turnhoutse baan. Het ven langs de Hoornblaas werd eertijds opgehoogd en als akker in gebruik genomen. De contouren ervan waren echter nog duidelijk zichtbaar en daarom werd het ven in ere hersteld. Hiervan maken libellen en zeldzame waterjuffers nu dankbaar gebruik om het gebied opnieuw in te palmen.

Gids: Ria De Nève neemt jullie mee op deze boeiende tocht langs een verwevenheid van natuur en erfgoed
Afspraak: 14u00, parking tegenover café Den Hemel, Hoornblaas 107, Zichem
Info: Margriet Vos 016 46 04 78 of www.natuurpuntoostbrabant.be

Zaterdag 4 april 2015

Van uilskuikens tot uilen in Athene (Diest en Scherpenheuvel-Zichem)

Lezing en wandeling.

We richten ons met name op de steenuil. Nadat we informatie hebben gekregen over zijn levenswijze van een ervaringsdeskundige van de Vogelwerkgroep van Natuurpunt Oost-Brabant, gaan we buiten op zoek naar levende exemplaren. Hopelijk hebben we geluk en horen we ze, en misschien vliegt er zelfs eentje over. Een gezamenlijke activiteit van Natuurpunt Diest, Natuurpunt Scherpenheuvel-Zichem en de Vogelwerkgroep Oost-Brabant.

Afspraak: Zaal de Hemmekes, E. Claesstraat 34C, Zichem
20u00: lezing door Philippe Smets
21u00: op zoek naar de steenuil in de Demerbroeken
Als de groep erg groot is, splitsen we. Lezing en wandeling vinden dan 2 x na elkaar tegelijkertijd plaats.
Tips: Laarzen of hoge stapschoenen noodzakelijk. Geen zaklampen of pillampen gebruiken a.u.b.
Info: Saskia van den Berg, berglinden@qsources.be, 0478 96 01 71 of Daniël Wouters, 013 77 51 56

Philippe Smets met twee steenuilen. Foto Luc Nagels

Zondag 19 april 2015

Paddepoel/Velpevallei: Vroege Vogelwandeling met Hagelands ontbijt/brunch (Bunsbeek)

Het natuurgebied de Paddepoel is met z'n doorstroommoeras, bloemrijke graslanden, ruigtes, bosjes en struwelen zo divers dat verschillende vogelsoorten er hun plekje wel vinden. Het voorjaar is de uitgelezen periode om die vogels te komen ontdekken, want om een partner te strikken zijn veel vogels dan vooral bezig met opvallen. De geelgors zingt uit volle borst zijn typische verleidingsdeuntje. De wulp jodelt er op los en ook de roodborsttapuit wipt opgewonden van de ene naar de andere weidepaal in de Velpevallei. In april passeren er ook tal van water- en waadvogels die tijdens hun lange trek naar het hoge Noorden graag even halt houden in de Paddepoel om er op krachten te komen en te eten.

Na de boeiende vroege vogelwandeling is er mogelijkheid om te genieten van een zeer uitgebreid en heerlijk Hagelands ontbijt voor de democratische prijs van € 10 voor volwassenen en € 6 euro voor kinderen (-16) en dit in het parochiecentrum Bunsbeek (naast de kerk). Het ontbijt staat ook open voor niet-wandelaars!

Inschrijven voor het ontbijt (verplicht) kan tot en met zaterdag 18 april, uiterlijk 14u00, en dit via Mark Vanherberghen, 0494 15 97 37, mark.vanherberghen@gmail.com of Michel Reniers, mich.reniers@telenet.be.

De opbrengst gaat integraal naar het reservatenfonds.

Afspraak: PC Bunsbeek, Bunsbeekdorp, Bunsbeek (Glabbeek)

Vroege Vogelwandeling: 7u00 tot 9u30

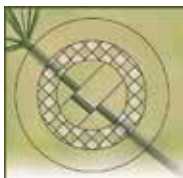
Hagelands Ontbijt/Brunch: vanaf 8u00 tot 12u00, langer nakaarten kan

Info: Peter Collaerts, 0477 37 04 50, peter.collaerts@scarlet.be

Vroege vogelwandeling. Foto Luc Nagels

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

Zondag 26 april 2015

Bijen- & Bloesemdag (Hoegaarden)

In samenwerking met het Regionaal Landschap Zuid-Hageland en de gemeente Hoegaarden biedt Natuurpunt Velpe-Mene een gevarieerd dagprogramma aan:

Ontdek, wandel en geniet:

- de natuur in de Hoegaardse valleien
- het Natuurgebied Rosdel
- de Tuinen van Hoegaarden
- de streekproducten- en ambachtenmarkt

Doe mee:

- kinderspeurtocht
- picknick
- allerlei activiteiten voor jong en oud

Afspraak: vrije toegang van 11u tot 17u, Tuinen van Hoegaarden, Houtmarkt, Hoegaarden

Inschrijven: picknick € 8 volw - € 4 kind tot 12jr, t/m 23 april via esther.buysmans@telenet.be, 0475 33 51 70

Info: Pieter Abts, 016 82 18 36 of 0476 77 70 37, pieter.abts@natuurpunt.be

Zie ook p. 28 van dit tijdschrift

Knautiabij.

Foto Pieter Vanormelingen

Zondag 26 april 2015: Erfgoeddag

Natuurwandeling langs ons cultureel erfgoed

Natuurpunt Herent in samenwerking met Natuurpunt Kortenberg en Kampenhout en de heemkundige kringen van deze gemeenten.

Afspraak: 14u30, parking Sint Michielskerk, Kerkstraat, Veltem-Beisem

Info: Patrick Luyten, 0495 59 85 33

Zondag 26 april 2015: Erfgoeddag

De Dijle levend door Leuven

Op dit eiland tussen Dijlearmen werd drijfkracht van water gebruikt. We volgen de geschiedenis van molens tot stadslandschap. Buiten de Dijlemolens is er weinig overgebleven. Er is een boeiend herbruik tot ecologisch woonproject en natuurschap. Het Dijlehof is de vroegere tuin van een molenaar, aangelegd als '*jardin anglais-chinois*' nu hersteld door Leuven. Tijdens het gidsen belicht het Leuvens Historisch Genootschap de ontwikkelingen rond de molenverven en vertelt Natuurpunt over het natuurlandschap van vandaag. Natuurpunt Leuven in samenwerking met het Leuvens Historisch Genootschap.

Afspraak: 14u00, Dijlemolens, Zwartzusterstraat, Leuven

Info: Yves Vanden Bosch, 016 22 77 47 - 0478 50 90 06, yves.vanden.bosch@skynet.be

Dijle in de Lotharingenstraat, Leuven. Foto Eddy Macquoy

Vrijdag 1 mei 2015

Op tocht als schaapherder in Herent

Het beeld van een herder met schapen die de bermen begrazen, geeft iedereen wel een warm gevoel van binnen. Deze aloude traditie kon de menselijke vooruitgang echter niet volgen en verdween de afgelopen decennia uit het straatbeeld. Recent echter worden de voordelen van deze praktijk weer naar waarde geschat en worden herders steeds vaker aangesproken voor het ecologisch beheer van percelen, bermen en dijken. Bij deze wandeling en herderstocht starten we in het natuurgebied Het Kastanjebos en trekken via enkele van de mooiste stukjes Herentse natuur naar de gemeentelijke graasgronden op de Mollekesberg. We verbinden als het ware de twee gebieden met elkaar doordat er kleine diertjes, zaden en soms zelfs hele planten in de dichte wol van de schapen blijven hangen. Bijkomende voordelen tegenover zware machines zijn het geleidelijk opeten van de vegetatie waardoor de bewoners nog kunnen ontsnappen, en de rust waarmee dit alles gebeurt.

Foto Brecht Laukens

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

Tijdens deze tocht worden de kinderen als het ware omgevormd tot herder voor één dag. De honden houden het geheel natuurlijk nauwlettend in de gaten. Dus kom genieten van onze natuur, de rust en natuurlijk van de schapen met lammetjes. Je kan zowel in de voor- als de namiddag inpijken, gewoon een stukje meewandelen of 's middags kennis maken en/of proeven van de schapen tijdens onze 'Meat and great'.

Afspraak:

10u30: start aan het kruispunt Ellestraat en Groenstraat

12u00: stop aan het kruispunt Vilvoordsebaan en Duigemstraat

12u00-13u00: 'Meat and great' aan het kruispunt van de Vilvoordsebaan en Duigemstraat

Kom persoonlijk kennis maken met de schapen en lammetjes en zet je tanden in een lekker broodje met schapenworst voor € 5, te reserveren op brechtlaukens@yahoo.com. Drank is inbegrepen

13u00: start kruispunt Vilvoordsebaan en Duigemstraat

14u30: einde van de tocht op het Mollekesveld (Mollekensstraat)

Info en broodjes reserveren: Brecht Laukens, 0486 07 50 96, brechtlaukens@yahoo.com

Zondag 3 mei 2015

Landschapswandeling Hagelands Bos

Het Hagelands Bos is één van de zgn. bosrelicten van het oude Kolenwoud, dat vanaf de 19e eeuw op grote schaal ontgonnen werd. Het Kolenwoud lag uitgestrekt over een groot deel van Vlaanderen. Het Meerdaalwoud, Heverleebos en het Zoniënwoud zijn de meest gekende overblijfselen van het Kolenwoud. Op dit moment zijn er drie bosgebieden die samen het Hagelands Bos vormen, en die op de oude kaarten van Ferraris (1770-1778) al met toponiemen vermeld stonden. Zo vinden we het Tein Bounder Bergh Bosch (Tienbunderbos), het Prinsen Bosch (Mostingsbos) en het Keyskort Bosch (Keerskotbos) op die oude kaarten terug.

Tijdens deze wandeling doorkruisen we deze bossen die samen het huidige Hagelands Bos vormen. De drie deelgebieden liggen los van elkaar. Onderweg wordt er aandacht geschonken aan de verschillende landschappen die we waarnemen als we door de open gebieden tussen de bossen wandelen.

Ook de impact van de E314 op het 'oude landschap' komt ter sprake.

Er zijn twee afstanden voorzien. Een eerste lus van 3 km tot aan de rand van het Tienbunderbos. De tweede wandeling is 7-8 km lang en hier doorkruisen we niet alleen het Tienbunderbos, maar ook het Mostingsbos en het Keerskotbos.

Hebben we jouw interesse gewekt? Dan verwachten we je op 3 mei op de parking van het Domein Tienbunders. Ook kinderen zijn welkom.

Tips: Stevig wandelschoeisel is aangeraden, niet toegankelijk voor kinderwagens en rolstoelen!

Afspraak: 14u00 tot 16u30, Domein Tienbunders, Tienbundersweg 23, Houwaart

Info: Ewald Van Dyck, 0486 80 98 98, beheerteam.hb.10bb@gmail.com

Tienbunderbos.
Foto Staf De Roover

Zaterdag 2 mei 2015

Orchideeënwandeling in natuurgebied Het Aardgat (Tienen)

Het verhaal van Het Aardgat is bijzonder boeiend. Een deel van het moeras werd opgevuld in de jaren 1960 tot 1970 met huisvuil. Later werd de ring rond Tienen er dwars doorheen gepland. Dank zij de actie van de Regionale Vereniging Natuur en Landschap (nu: Natuurpunt Oost-Brabant) kon het gebied gevrijwaard worden en door Natuurpunt in beheer genomen worden als natuurreservaat. Deze vrij kleine snipper natuurgebied aan de poort van Tienen herbergt ondertussen een zeer rijke vegetatie gebonden aan kalkhoudende kwel (uittredend bronwater) met veel brede en bosorchis, maar ook de parels van de kalkmoerassen zoals paddenrus, addertong enz. Momenteel speelt rond dit gebied zowel de ruilverkaveling Willebringen waar het goedgekeurd ruilverkavelingsplan een fikse uitbreiding van natuurreservaat voorziet.

Punt is dat natuur beschermen op papier gemakkelijker is dan het realiseren in de praktijk. Natuurpunt Velp-Mene zal hierop toezien. Het Aardgat maakt ook deel uit van het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan Stationsomgeving. Ook hier zal het komende jaar het nodige moeten gedaan worden om van deze kleine maar uiterst waardevolle natuursnipper een veerkrachtig en duurzaam natuurgebied vol biodiversiteit aan de poort van Tienen te maken: niet alleen op een papier maar in de praktijk.

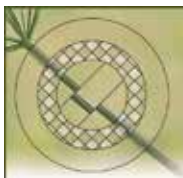
Afspraak: 19u00 tot 22u00, voorkant NMBS-station, Zijdelingsestraat, Tienen

Info: Robin Guelinckx, 0476 53 05 37, robin.guelinckx@inbo.be

Orchideeënwandeling in het Aardgat, 2014.
Foto Luc Nagels

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

Zondag 3 mei 2015

Orchideeënwandeling in natuurgebied Snoekengracht (Verrijk)

De Snoekengracht is bekend vanwege zijn groot aantal bloeiende brede orchissen, ook mei-orchis genoemd. Toen de Regionale Vereniging Natuur en Landschap, nu Natuurpunt Oost-Brabant, in 1976 met het beheer van de Snoekengracht begon, bleven er maar een 7-tal brede orchissen over in een verruigd grasland. Nu is de Snoekengracht, als eerste reservaat in ons werkingsgebied, een voorbeeld van bloemenpracht met een gele zee van bloeiende dotterbloemen en de witte glans van duizenden knolsteenbreek. In 2012 kon een recordaantal van meer dan 10 000 bloeiende brede orchissen geteld worden. Het voorbeeld van de Snoekengracht bewijst hoe door aankoop en beheer concreet gewerkt wordt aan duurzame biodiversiteit en dit midden in het dorp van Verrijk (Boutersem). Zonder de actie van Natuurpunt was het gebied nu verdwenen en was er nu een rechtgetrokken Velpe. Nu is het een parel van natuurbeleving en inspiratiebron voor de scholen van Boutersem.

De Snoekengracht ligt ook binnen de ruilverkaveling Willebringen, waar we resoluut gaan voor een versterking van dit gebied dat ondertussen uitgegroeid is tot een middelgroot reservaat van een 35 ha.

De geschiedenis van de Snoekengracht: lees hier: www.velpe-mene.be/snoekengracht_index.htm

Afspraak: 14u00 tot 17u00, voorkant NMBS-station, Verrijk
Info: Hugo Abts, 0476 77 70 37, natuurpunt@velpe-mene.be

*Snoekengracht.
Foto archief JR*

Zondag 3 mei 2015

Lentefeest Torfbroek (Kamphenhout)

We vieren de lente in het Torfbroek en maken er een echt feest van. Terwijl mams en paps worden rondgeleid in het Torfbroek gaan de kinderen op watersafari of knutselen ze een bijenhotel in elkaar. We zorgen voor wat lekkers als afsluiter.

Afspraak: 9u30, einde Visserijlaan, Berg (Kamphenhout)
Info: Jan Wouters, torfbroek@scarlet.be

*Foto archief Natuurpunt
Oost-Brabant*

Zondag 10 mei 2015

(H)eerlijk Ontbijtwandeling (Boortmeerbeek)

Eerst wandelen en dan (h)eerlijk ontbijten, of andersom? Aan jou de keuze. Via www.natuurpuntboortmeerbeek.be schrijf je in voor het ontbijt. Een mooie samenwerking tussen Natuurpunt en Oxfam Wereldwinkel Boortmeerbeek.

Het Boortmeerbeeks Broek, een valleigebied met weilanden, akkers, broekbossen en ook zandige donken staat nu in volle voorjaarspracht. Je ontmoet er de pinksterbloem, het oranjetipje, de tjiptjaf en de fitis. Kom mee genieten van de ochtendlijke rust en de mooie vergezichten.

Afspraak: 7u00 en 10u00, aan de kerk, Hanswijkstraat, Boortmeerbeek
Info: 015 61 79 61 of www.natuurpuntboortmeerbeek.be

*Boortmeerbeeks Broek.
Foto Hans Marijns*

Zondag 10 mei 2015

Kamsalamanderwandeling Antitankgracht (Haacht)

De inrichtingswerken en het beheer van de laatste jaren hebben gezorgd voor een biodivers natuurreervaat waarin allerlei amfibieën, waaronder de Europees beschermde kamsalamander, goed gedijen. Maar ook waterjuffers, de pijlsnelle ijsvogel, de bloemrijke hooilandjes én de historische context van dit relict uit WOII, maken deze wandeling de moeite waard.

Afspraak: 14u00, brug over Dijle, Keerbergsesteenweg, Haacht
Info: gids Richard, 0486 36 90 52 of Luc Bijmens 016 60 29 67

*Antitankgracht.
Foto Luc Bijmens*

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

Zondag 10 mei 2015

Paddepoelwandeling (Bunsbeek)

Landschapswandeling met speciale aandacht voor bloemrijke graslanden.

De oudste percelen van de Paddepoel liggen deels in de alluviale vlakte van De Velpen en deels op de vallei. Het laaggelegen deel is vochtig tot nat grasland dat onder invloed staat van kwelwater. In het vroege voorjaar bloeien hier vele bosanemonen, wat een erg zeldzaam verschijnsel is in graslanden. Nog bijzonder is een zandige, drogere opduiking of donk in deze natte zone. Daar staat een grote concentratie aan bijzondere plantensoorten zoals blauwe knoop. Het overige deel van de percelen ligt op de valleiflank en bestaat uit een droger grasland. Kernsoorten zijn hier glanshaver, groot streepzaad, glad walstro en grote bevernel. Meer zeldzame soorten die slechts hier en daar voorkomen in het perceel, zijn goudhaver, ruige leeuwentand, hazenzegge en karwijselie. Dit hooiland is opvallend bloemrijk vergeleken met de omringende cultuurgraslanden. In de omgeving van het Scholbos kregen we door goed beheer de knolsteenbreek al terug. In deze graslanden is nog microreliëf aanwezig ('donkjes') waar de vegetatie duidelijk lager is en meer gedomineerd wordt door 'schrallere soorten' (veel reukgras, hazenzegge).

Afspraak: 14u00 (tot 17u00), kerk Bunsbeek, Bunsbeekdorp, Bunsbeek

Info: Jorg Lambrechts, 0478 24 27 61, jorg.lambrechts@natuurpunt.be

Blauwe knoop in de Paddepoel. Foto Luc Nagels

Zondag 24 mei 2015

Mei-orchissen van het Silsombos (Kortenberg)

De vroegst bloeiende orchis is de mei-orchis of brede orchis. Reden genoeg om hier speciaal een themawandeling voor in te richten. De stengel van deze orchis is naar boven toe hol en de zwart gevlekte bladeren steken schuin van de stengel af. De bloemen zijn meestal diep paarsrood, het honingmerk op de lip bestaat uit stippen, streepjes en lussen. Orchideeën zijn beschermde planten en mogen niet geplukt of uitgestoken worden. De brede orchis is de 7de orchideeënsoort in het Silsombos na de bosorchis, bijenorchis, grote muggeorchis, bergnachtsorchis, brede wespenorchis en grote keverorchis. Daarnaast maken een orkest van nachtegallen, sprinkhaanzangers, zanglijsters en blauwborsten je kleurrijke natuurervaring compleet.

Afspraak: 10u00, Sint-Pietersplein, Erps-Kwerps

Info: Ewoud l'Amiral, 0476 26 16 34, ewoud.lamiral@natuurpunt.be

Brede orchis. Foto archief Natuurpunt Oost-Brabant

Zondag 31 mei 2015

Getewandeling (Linter)

Op 11 september 2014 werd bekend gemaakt dat de provincie Vlaams-Brabant het beheer van het natuurontwikkelingsproject Grote Getevallei (ca. 206ha) overdraagt aan Natuurpunt. Zo wordt de verbinding gemaakt tussen het natuurgebied Doysbroek te Linter en het bolwerk van de kamsalamander in het Viskot. Een uitloper van het project loopt zelfs door tot Meertsheuvel, Aronst Hoek. Van de oorspronkelijke moerassen, met zelfs lokaal oude veenkernen, blijven vandaag nog maar enkele relictten over. Een ingenieus systeem van leigrachten en molens draineerde de vallei vanaf de 14e eeuw. Later werden cultuurpopulieren ingeplant waar de bodem alsnog te nat bleef. Op de drogere oeverwallen verscheen een boccalandschap met brede haagkanten.

Binnen dit deel van de Getevallei streeft Natuurpunt naar het herstel van een drassige, ruigere vallei in de komgronden en soortenrijke hooiweides op de valleiflanken. Zo kan de vallei overtollig water bufferen en tegelijkertijd kansen bieden aan typische valleivogels.

Met meer dan 760 ha natuur van Hoegaarden over Tienen en Linter tot Geetbets en Zoutleeuw krijgt de Getevallei zo opnieuw haar historisch karakter aangemeten. De afwisseling van soortenrijke graslanden, structuurrijke ruigten, brede haagkanten, bosschages en vervallen populierenbossen maakt het een erg gevarieerd gebied dat nog in volle ontwikkeling is.

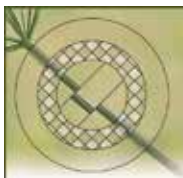
Afspraak: 14u00, Stationsplein, Drieslinter

Info: Wim Fourie, 0474 92 44 76, wim.fourie@yahoo.com

Getevallei in Linter. Foto Kevin Lambeets

FOCUSACTIVITEITEN

Natuurpunt Oost-Brabant

Vrijdag 5 juni 2015

Nocturne 'Orchissen by night' (Kortenbergh)

Ontdek in de avondschemer de geheimen van het Silsombos. Samen met een natuurgids kan je er de Silsom-graslanden bewonderen in hun volle glorie. Echte koekoeksbloem, margriet, knolsteenbreek, vergeet-me-nietje en ratelaar kleuren het bonte boeket dat de graslanden tooit. Maar het zijn vooral de duizenden bosorchissen die er bovenuit steken en de show stelen. Kan het nog mooier? Tijdens de Nocturne-wandeling hoor je misschien wel een kreet van ree, vos, bos- of steenuil. Op de achtergrond duikt het beeld van de Zwarte Madam op: tijd voor legenden en verhalen. Weidebeekjuffers langs de oevers van de Molenbeek vergezellen er de Zwarte Madam. Struinend door de graslanden zal je ook kennis maken met de sprinkhaanzanger en zijn onmiskenbare zang.

*Bosorchis in Silsombos.
Foto Wim Dirckx*

Afspraak: 19u00, Sint-Pietersplein, Erps-Kwerps.

Info: Ewoud l'Amiral, 0476 26 16 34, ewoud.lamiral@natuurpunt.be

Zondag 7 juni 2015

Steenuilen in boerennatuur

Een organisatie van Natuurpunt Lubbeek en het Regionaal Landschap Noord-Hageland. in samenwerking met de gemeente Lubbeek, de provincie Vlaams-Brabant (financiële ondersteuning), de Vogelwerkgroep Oost-Brabant, de Steenuilenwerkgroep Natuurpunt, Vogelbescherming Vlaanderen, het Vogel- en zoogdierenopvangcentrum Heusden-Zolder, de Landelijke Gilde en KVLV Lubbeek, BIB Lubbeek e.a. Steenuilen hebben het nu ook, buiten hun bastion in Binkom, duidelijk naar hun zin in Lubbeek. Het aantal broedgevallen stijgt er jaar na jaar. Het boerenlandschap met begraasde hoogstamboomgaarden en houtkanten biedt dan ook nog veel mogelijkheden voor onze Lubbeekse koesterbuur. Misschien niet vreemd dat hier in 2014 het grootste nest jonge steenuilen aangetroffen werd. Liefst 6 jongen werden er van een wetenschappelijke ring voorzien en vlogen er ook uit. Ga je ook mee op zoek naar het grootste steenuilengezin?

*Steenuilskuiken.
Foto Bert Derveaux*

11u00 tot 18u00 uur: Steenuilenfietsroutes (diverse afstanden), gegidste steenuilenwandelingen met ringdemonstraties van jonge steenuiltjes, vrijlaten van gerevalideerde dieren door VOC Heusden-Zolder, steenuilentoonstelling, infomarkt, tentoonstelling 'Kunstige Steenuiltjes' (Lubbeekse scholen), schminkstand, vertelhoek BIB, speelhoek, knutselhoek, huifkarshuttle met boerenpaarden...

In de namiddag: boerenhamburgers, (h)eerlijk boerenschepijs, pannenkoeken, steenuilencafé

Een ganse dag vol activiteiten:

7u00 en 8u00: Vroege vogelwandelingen. Vertrek aan het restaurant Maelendries, Hertbosweg 5, Lubbeek

10u00 (vanaf 9u00 uur voor niet-wandelaars): Hagelands ontbijt aan € 10. A volonté spek met eieren, vegetarische omelet, boerenbrood, confituren, koffie, thee, fruitsap...Vooraf inschrijven graag.

11u00-15u00 uur: vertrek steenuilenfietsroutes (diverse afstanden)

11u00, 14u00 en 15u00: gegidste wandelingen. In de namiddag met ringdemonstratie van jonge steenuilen

11u30: picknick op de boerderij (mee te brengen of te bestellen)

13u30: officieel moment met toespraak Natuurpunt en gemeente Lubbeek

Afspraak: Rozemarijnhoeve, Heideken 3, Lubbeek

Info: Voor gedetailleerde en up to date informatie rond programma en inschrijvingen voor ontbijt en picknick (noodzakelijk en gewenst): www.natuurpuntlubbeek.be of info@natuurpuntlubbeek.be of Benny L'Homme, 0486 02 06 27

Philippe Smets verschaft deskundige uitleg over de steenuil. Foto Bert Derveaux

ecover

EXCLUSIEF IN DE
NATUURVOEDINGSWINKEL

ONAFHANKELIJK GECERTIFICEERD DOOR ECOCERT

Onze nieuwe ECOCERT® range van reinigers bestaat uit twee handafwasmiddelen, één allesreiniger, één ruitenreiniger en één toiletreiniger. Ze zijn doeltreffend, makkelijk en veilig in gebruik en bestaan volledig uit ingrediënten van plantaardige oorsprong en mineralen. Net als alle Ecover producten bevatten de Ecover ECOCERT® reinigers geen onnodige schadelijke stoffen en zijn ze snel en volledig biologisch afbreekbaar. Ieder product voldoet aan de strenge criteria uit het Diamantmodel en werd onafhankelijk gecertificeerd door ECOCERT®. Ecover ECOCERT® wordt exclusief en in beperkte oplage verdeeld via het natuurvoedingskanaal.

KIJK VOOR MEER INFO OP: WWW.ECOVER.COM OF VOLG ONS OP

IN DE KIJKER...

Zaterdag 13 juni 2015

Beheerteamdag van Natuurpunt Beheer

Aan alle conservators en beheerteams van Natuurpunt Oost-Brabant, noteer alvast deze activiteit in jullie agenda:

Natuur.Beheer op een kantelmoment

Bedreigingen, uitdagingen en kansen van het nieuwe natuurbeleid

Wat je altijd al wilde weten over het nieuwe decreet (maar niet durfde vragen)

Dagvullend programma

Je krijgt er uitleg over het nieuwe natuurdecreet en de voorgenomen uitvoeringsbesluiten, de Instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en de consequenties van dit alles voor aankopen, beheer, monitoring. Verder ook workshops en rondleidingen. Alle Natuurpunt-conservators en beheerteams uit heel Vlaanderen zijn uitgenodigd.

Afspraak: Kasteel van Meldert (= Sint-Janscollege), Waversesteenweg 1, Meldert (Hoegaarden)

Info: in het volgende tijdschrift verschijnt het volledige programma. Zie ook www.natuurpuntoostbrabant.be

Thematische beheerteamexcursie in Meldertbos, 15 mei 2014. Foto Luc Nagels

Vooraankondiging: cursus Landschap en Erfgoed

Doel: landschap leren lezen met telkens link naar natuur, bewoning, historisch landgebruik. Hoe is ons cultuurlandschap ontstaan en geëvolueerd? Welke impact hebben het fysisch milieu én de mens gehad op dit landschap en op de natuur. Wat is er zichtbaar en traceerbaar?

Op welke manier hebben Natuurpunt Oost-Brabant en het vrijwilligersgagement het verschil gemaakt en maken het nog steeds voor deze natuur en dit landschap?

De focus ligt in 2015 op Brabants Haspengouw (Zuidoost-Brabant) Instapcursus of basiscursus toegankelijk voor iedereen die graag meer wil weten over het landschap in onze streek en die geïnteresseerd is in de wisselwerking tussen mens en natuur/landschap.

Organisatie: Werkgroep Natuur & Erfgoed Natuurpunt Oost-Brabant

Waar en wanneer?

Leslocatie: Natuur.huis De Gors, Metselstraat 75, Vissenaken

Periode: van oktober tot kerstvakantie 2015

Data:

- 5 lessen op donderdagavond van 19u30 tot 22u30
8 okt, 15 okt, 22 okt, 29 okt, 12 nov
- 5 lesexcursies op zondagvoormiddag:
15 nov, 22 nov, 29 nov, 13 dec, 20 dec

Deelnameprijs en inschrijven:

€ 30 (leden) of € 57 (niet-leden) te storten op BE82 0010 7622 1868 van Natuurpunt Oost-Brabant met vermelding naam en 'cursus Landschap en Erfgoed'.

Max. 30 deelnemers. De storting geldt als datum van inschrijving.

Info: www.natuurpuntoostbrabant.be, npob@natuurpunt.be of Margriet Vos, 016 46 04 78

IN DE KIJKER...

Sponsor en plant een bos in Aronst Hoek samen met je gezin

Zondag 8 maart 2015 in Geetbets

*Je kan helpen een nieuw bos voor de toekomst aan te planten en het project mee sponsoren in Aronst Hoek.
En dit op zondag 8 maart. Afspraak vanaf 10u00, Kasteellaan te Geetbets.*

Natuurpunt bouwt een groot en uniek natuurreservaat uit in Aronst Hoek met een afwisseling van soortenrijke graslanden, moerassen, struwelen en bossen. In 2014 en begin 2015 werd een bijkomend blok van niet minder dan 75 ha verworven en aan het reservaat toegevoegd. Daardoor is een aansluitend natuurcomplex van 310 ha tot stand gekomen waar ruimte is voor de natuur, ruimte voor de rivier en voor natuurlijke waterberging, ruimte voor biodiversiteit, ruimte voor natuurbeleving en wandelgenot. Nu reeds kan je er in de winterperiode soorten als zilverreiger en wilde zwaan ontmoeten. In het broedseizoen vind je er o.m. de wulp. Bij de broedvogels hopen we dat op deze overstroombare graslanden de kwartelkoning zich ooit komt vestigen. Bij de planten verwachten we kruipend moerasscherm. Door de recente aankopen zijn de sluitstukken ingevuld om het gebied als overstroombare graslanden echt te laten functioneren. Het Natuurcomplex Aronst Hoek zet Geetbets op de kaart van Vlaanderen met topnatuur maar ook als een aantrekkelijke gemeente waar het goed is om te wonen en te leven.

Op zondag 8 maart planten we 7 ha nieuw bos in Aronst Hoek: doe mee, sponsor mee. Kom naar Aronst Hoek.

In Aronst Hoek hebben we gekozen om ook de boscomplexen uit te breiden en te versterken. In 2007 werd een aanzet tot herstel gegeven met een nieuwe bosaanplanting in het deel van het historische Rummens Bos. Intussen is het toen aangeplante bos al mooi uitgegroeid. Dit voorjaar zullen we een nieuw bos van 7 ha aanplanten met bomen en struiken. In het najaar of het volgend jaar zullen daar nog 5 ha bijkomen.

Jongeren, ouders met kinderen, opa's en oma's met kleinkinderen: Sponsor mee en kom je bomen planten!

Het project Aronst Hoek wordt gedragen vanuit heel Natuurpunt Oost-Brabant. Wij verwachten dan ook leden, sympathisanten uit heel het werkingsgebied van Natuurpunt Oost Brabant. Het zou fijn zijn als mensen van andere Natuurpunt-afdelingen mee komen planten op zondag 8 maart. Het is een boomplantingsdag van en voor heel de vereniging.

Een bos planten is denken aan de toekomst. Want een nieuw bos heeft tijd nodig om tot wasdom te komen en de bosgemeenschappen met hun typische planten en dieren te laten ontwikkelen. Een bos planten en tot volle wasdom laten komen is dus investeren voor de toekomstige generaties. Een bos planten is dus denken aan de leefwereld van onze kinderen. Daarom willen we een extra oproep doen aan alle gezinnen met kinderen binnen onze vereniging – de jongeren, ouders met kinderen, opa's en oma's met kleinkinderen – om met het hele gezin samen te komen planten. Met de deze plechtige boomplantdag willen we concreet ook een bijdrage leveren aan de verwerving van dit complex. Wij vragen ook aan elk deelnemend gezin om het project symbolisch te sponsoren. Elke deelnemer betaalt € 5 en kan dan ook ter plekke zijn boompjes planten.

Concreet: zondag 8 maart vanaf 10u00 tot 17u00

Toegang: langs de Kasteellaan, Geetbets. Wegwijzers in Kasteellaan richting Aronst Hoek volgen.

Deelnemerprijs: € 5 per gezin dat daarmee het unieke project Bos Aronst Hoek sponsort en ter plekke zijn boompjes kan planten.

Tips: warme kleren, laarzen of stevig schoeisel aangewezen.

We hebben een reeks spades beschikbaar maar je mag uiteraard ook je eigen spade meebrengen.

Op het terrein zullen tenten opgesteld staan met een infostand over Aronst Hoek en het bosproject, met soep en een natje en een droogje en wordt er begeleiding voorzien.

Info: www.natuurpuntoostbrabant.be of m.opdeweerd@gmail.com

Boomplantactie Rummensbos, november 2008. Foto Marc Op de Weerd

Grote wolfsklauw herontdekt op de Wijngaardberg

Bericht uitgegeven door Natuurpunt Beheer op dinsdag 28 oktober 2014

In het natuurgebied de Wijngaardberg in Wezemaal (Rotselaar) deden enkele vrijwilligers van Natuurpunt tijdens onderhoudswerken aan de heide een wel heel verrassende ontdekking: de grote wolfsklauw. Die plant is sterk achteruitgegaan de laatste decennia en komt slechts op enkele plaatsen in Vlaanderen meer voor. Het goede beheer van de heide in het gebied werpt haar vruchten af.

Op 18 oktober organiseerden het lokale beheerteam van Natuurpunt Rotselaar een werkdag op de Wijngaardberg. Daarbij werd hun aandacht plots getrokken door een plant die op het eerste zicht op een wel heel forse stengel van het ter plaatse voorkomen de haarmos leek. Bij nader inzien bleken het enkele uitlopers te zijn van de uiterst zeldzame grote wolfsklauw (*Lycopodium clavatum*) die deels door schapen waren afgegeten. De soort werd 25 jaar geleden voor de laatste keer waargenomen in het gebied. Sindsdien wordt er een gepast heidebeheer gevoerd, maar desondanks verscheen de soort er niet opnieuw.

De sporenplant van de wolfsklauwfamilie behoort tot een primitieve plantenfamilie die haar hoogtepunt kende in een heel ver verleden, met name het Carboon. De fossielen van de toen boomhoge planten zijn een belangrijk bestanddeel van steenkool. Hij heeft kruipende stengels die in normale omstandigheden tot een meter lang kunnen worden, met korte opstijgende, al dan niet vertakte

zijtakken. De dicht bebladerde zijtakken doen aan een poot van een wolf denken, vandaar de naam van de plant. Op de uiteinden komen vrij korte, lichtgele aren tevoorschijn. Daarin rijpen de sporen, die nadien via de wind verspreid worden.

Grote wolfsklauw vindt zijn biotoop in periodiek vochtige en van nature voedselarme bodems in heidegebieden en lichtrijke randen van naald- en loofbossen. Ze groeien er meestal in de buurt van bosbessen. Doordat de soort graag van een koeler microklimaat houdt, zijn de noordgerichte flanken van de 'Diestiaanheuvels' in het Hageland een ideaal leefmilieu. IJzerzandsteenheuvels waren tot midden vorige eeuw één van de belangrijkste leefgebieden voor grote wolfsklauw in Vlaanderen. Eind jaren 1980 waren daarvan nog maar een zevental groeiplaatsen over. Tot voor kort was er nog maar één bekend, met name in het natuurgebied Averbode Bos & Heide.

De meeste Diestiaanheuvels werden in de tweede helft van de vorige eeuw verkaveld, zoals onder meer de Middelberg en Heikantberg in Rotselaar. Ook vermeting en verruiging eisten hun tol, evenals heide en open bosranden die dichtgroeien. Mogelijk doet ook de klimaatverandering een

duit in het zakje voor de eerder koudeminnende soort. Op dezelfde dag werden ook enkele grasklokjes (*Campanula rotundifolia*) op de Wijngaardberg ontdekt. De soort, die eveneens enkel op onbemeste bodems kan voorkomen, doet het om dezelfde reden de laatste tijd heel slecht in Vlaanderen. De exacte locatie van de zeldzame soorten wordt niet publiek gemaakt om overbetreding tegen te gaan.

Voor zeldzame soorten zoals grote wolfsklauw is het ontzettend belangrijk dat de laatste restanten van de Hagelandse heuvels beschermd en beheerd worden als natuurgebied. De vondst van de zeldzame plant op de Wijngaardberg bewijst dat een goed beheer wel degelijk vruchten afwerpt voor dieren en planten in het gebied. De Wijngaardberg wordt al 25 jaar lang beheerd door Natuurpunt. De heuvel is aangeduid als Europees habitatrictlijngebied. Om de habitat in een betere staat te brengen wordt er volgende jaren Europese steun verleend vanuit het Lifeprogramma.

Om zeldzame planten zoals grote wolfsklauw te behouden is beheer van natuurgebieden erg belangrijk. Foto Koen Berwaerts

De grote wolfsklauw op de Wijngaardberg is een zeldzame vondst in Vlaanderen. Foto Kevin Feytons

Tekst: Kevin Feytons, Luc Vervoort (Natuurpunt Beheer)

Succesvolle Dag van de Trage Weg in Diest op 19 oktober 2014

Het is al even geleden, maar op 19 oktober jl. was er de tweede Dag van de Trage Weg in Molenstede/Diest. Ook dit jaar was het weer een organisatie i.s.m. de Heemkring Molenstede en de Landelijke Gilde Molenstede. Gelukkig was het prachtig weer die dag zodat we het terras buiten konden opstellen, en de deelnemers zelfs in t-shirt konden wandelen.

We werden beloond met een goede opkomst. Meer dan 70 mensen werden door de zon naar buiten gelokt voor een wandeling door Molenstede en Dassenaarde. Ook dit jaar werd er weer gewandeld over minder bekende paden en voetwegen en werden op verschillende plaatsen weer bordjes geplaatst met straatnamen die verwijzen naar oude benamingen of vroeger zeer bekende situaties.

Jammer genoeg bleek tijdens de wandeling dat niet iedereen het eens is met het opnieuw in gebruik nemen van voetwegen of kerkpaden. De wandeling moest onderbroken worden doordat een eigenaar het niet op prijs stelde dat we over zijn land kwamen. De eerste groep wandelaars heeft hij wel door gelaten, maar we hebben de tweede groep toch maar een andere route laten nemen. Verder verliep de wandeling zonder problemen en genoten de deelnemers achteraf nog van een drankje in de zon.

Foto Saskia Van den Berg

Volgend jaar zullen we Kaggevinne gaan verkennen. Hopelijk kunnen we ook daar de deelnemers aan de wandeling weer onbekende paden laten ontdekken.

Saskia van den Berg
Natuurpunt Diest

'Peter' De Klimroos zorgt voor de Molenberg in Betekom

Het derde leerjaar van Gemeentelijke Basisschool De Klimroos van Betekom zal vanaf nu het natuurbeheer op de Molenberg ondersteunen nadat ze van Natuurpunt het peterschap voor dat gebied uitgereikt kregen. De plechtigheid ging door op 13 november 2014 aan de molenruïne in aanwezigheid van leerkrachten, directie, ouders, Natuurpunters, schepen van leefmilieu Magda Van Goolen en natuurlijk de 42 werkers van het derde leerjaar. De kinderen hadden voor de gelegenheid een dansje en een gedicht over de molen voorbereid. Zoals de schoolkinderen dat 100 jaar geleden ook al deden, brachten ze plechtig de rijmende zinnen over de molaar en zijn stenen toren.

De molenruïne zal over enkele jaren worden gerestaureerd. Er wordt door de molenwerkgroep hard gewerkt aan de voorberei-

ding van die werken, maar de procedures nemen veel tijd in beslag omdat alle aanbestedingen openbaar verlopen. In afwachting daarvan wordt op de zuidhelling van de ijzerzandsteenheuvel gewerkt. Zo worden de overwoekerende exoten gekapt om plaats te maken voor andere planten, zoals brem en heide, hakhoutbos en mooie bomen met brede kruinen. Door de omvorming naar halfopen parkbos wordt ook het uitzicht van op de heuvel over het dorp en de Demervallei hersteld. De Molenberg was vóór de verbossing 50 jaar geleden eeuwenlang een strategische uitkijkpost. Dat is ook de reden waarom de oude molen in 1914 in brand werd gestoken door Belgische troepen.

Bij al dat werk komt de hulp van de kersverse peters van het gebied goed van pas. De kinderen geven mee vorm aan een stuk natuur en landschap vlakbij hun school, leren over de geschiedenis van het monument en kunnen zich nog eens goed uitleven met al dat natuurwerk. Enthousiaste juffen Annemie en Lies zagen dat het goed was!

lb: door open plaatsen te maken op de zuidhelling wordt het historische zicht op Betekom en de Demervallei hersteld
r: een dansje ter ere van een uitzonderlijk monument

lo: de trotse meters van de Molenberg. Foto's Koen Baert

Nieuws uit de Hagelandse Heuvelstreek

Dag van de Natuur op 18 november 2014 in Hagelands Bos, Tienbunderbos

Aanplant van 200 m houtkant en 18 cellen van 25 bomen.

Afdeling Aarschot was 's ochtends al vroeg paraat om een heus tentendorp op te bouwen en om een flinke portie pannenkoekenbeslag te maken. Ondertussen waren de mensen van het beheerteam druk in de weer met het uitleggen van het plantgoed voor de houtkant. Tegen 9u30 sijnelden (net als het weer) enkele spaarzame individuen binnen, leden uit Aarschot en een delegatie van de Natuurland-afdeling Tremelo. We zullen het maar op het wat onzekere weer steken dat de opkomst tijdens de voormiddag eerder bescheiden was. Maar dit werd ruimschoots goedgehaakt door de massale opkomst in de namiddag. De Chiro-meisjes en -jongens van Rillaar waren talrijk aanwezig, maar daarnaast waren er ook enthousiaste delegaties van de Chiro van Tielt en van JNM Hageland-Zuiderkempen. Alles samen werd er in de namiddag met zeker 120 kinderen geplant. Deze grote opkomst zorgde ervoor dat al het plantgoed vlot de grond in ging. Zelfs de houtkant die in de voormiddag niet afgewerkt was, werd nog verder aangeplant. In de namiddag werden er bij elke 'totem', die eerder al geschilderd waren door de Chiro van Rillaar, telkens 25 bomen en 12 struiken geplant. Op het einde van de dag zaten er een kleine 2000 planten in de grond van de volgende soorten: zomereik, winterlinde, haagbeuk, lijsterbes, spork, meidoorn, hazelaar, Gelderse roos. Tegen 15u30 was het planten afgelopen en werd het hoog tijd om aan de enorme stapels pannenkoeken te beginnen die de mensen van afdeling Aarschot tegen dan hadden gebakken. En het is nu bewezen: 500 pannenkoeken verorberen gaat veel sneller dan 2000 boompjes planten.

Foto's Arthur Vanparijs

We kunnen terugblikken op een geslaagde Dag van de Natuur. De kinderen waren heel enthousiast omdat ze konden helpen planten, het Hagelands Bos heeft hiermee weer wat aan diversiteit gewonnen en we hebben al die meisjes en jongens laten kennismaken met ons gebied.

Een foto en filmverslagje van de plantactie vind je op:

<https://www.facebook.com/HetTienbundersbos>

10de Vordsonkloop door Vordsonkbos-Turfputten en Statiekermis in Gelrode

Zaterdag 30 mei 2015

14u30: Orchideeënwandeling vanaf het stationsplein

17u00: start Vordsonkloop

1 ronde 4,3 km

2 rondes 8,7 km

3 rondes 13 km

Inschrijvingen: pleintje einde Vorsenzang – Wipstraat te Gelrode vanaf 16u00.

Kostprijs: € 4

Kleedkamers: Sportlokalen Voetbalclub V.V. Gelrode, Leuvensesteenweg te Gelrode

Uitslagverwerking i.s.m. Sportiva Gelrode

Randanimatie: bier- en eettentent, voor de jongsten springkasteel, optreden van fanfare en dj.

Foto Erwin Rooms

Zondag 31 mei 2015

Vanaf 9u00: ontbijten voor Vordsonkbos-Turfputten

Vooraf inschrijven: voor ontbijt op vordsonkloop@gmail.com

Vogelcursus Vogelzang in het bos

Afdeling Rotselaar

Na het grote succes van de vogelcursus van vorig jaar, organiseert Natuurland Rotselaar, samen met Natuurland Educatie, een vervolgcursus. Nadat we vorige keer hebben gefocust op het herkennen van het gezang van tuinvogels, ligt de klemtoon nu op het herkennen van vogels in het bos. In de theoretische lessen zijn er naast de klanken ook de visualisaties van het geluid. Hierdoor wordt de zangstructuur veel duidelijker. In de twee lessen is er ook tijd voor herhaling. Van elke behandelde soort wordt de levenswijze en het voorkomen belicht. Op de twee wandelingen trekken we naar twee soorten bos en brengen we de verworven kennis in de praktijk. Koen Leysen van Natuurland Educatie, een echte vogelspecialist is de enthousiaste lesgever.

Theorie: donderdag 5 en 12 maart van 19u30 tot 22u15, Parochiezaal, Holsbeeksebaan 1, Wezemaal.

Praktijk: zaterdag 14 maart van 8u30 tot 11u30, Wezemaalplein z/n, 3111 Wezemaal en zaterdag 25 april, van 7u30 tot 10u30, plaats nog te bepalen.

Inschrijving: aanmelden op info@natuurlandrotselaar.be en betaling van het bedrag binnen de week met vermelding van naam en 'Zang bosvogels'.

Deelnameprijs: leden: € 25, niet-leden € 30

Te storten op rekening BE79 0012 0557 7533 van Natuurland Rotselaar met vermelding 'Vogelzang in het bos'.

Op 'KIKKER & DRIL' tocht

Zondag 29 maart 2015

Afdeling Begijnendijk

Een wandeling langs het natuurgebied 'De Rogaerden & Papendel' tot aan de Remerstraat waar dit jaar voor de derde maal een paddenoverzetactie wordt georganiseerd.

We gaan onderweg op zoek naar paddensnoeren en kikkerdril en gaan padden en salamanders van kortbij bewonderen. Er is op het einde een kikkerdrankje te verkrijgen terwijl we de paring van onze salamanders kunnen aanschouwen op groot scherm.

Afspraak: 14u00, parking Okay winkel,
Baalsesteenweg 26, Begijnendijk

Deelname: gratis voor leden en € 1 voor niet-leden

Aangezien de amfibieën leven langs vijvers, poelen, beken en grachten is het een aanrader om laarzen aan te trekken.

Wil je meer weten? André Derboven, 0486 25 96 20.

Tot dan Kwaaaaaaaaaaaaaaaaaak!!

Groene kikker. Foto Staf De Roover

Hoe een dode kat toch vol leven kan zijn!

Net zoals dood hout vormen ook dode dieren een voedselbron voor een erg gespecialiseerde fauna die zich in en met dit tijdelijk 'microhabitat' voeden.

Aan de rand van een graanakker lag half april een overreden kat die op 2 momenten met enkele dagen tussenpauze bezocht werd. Op en naast het kadaver, dat deels verdroogd en deels rottend was, werden meer dan 15 soorten kevers gevonden. Het kadaver werd lichtjes bewogen en op enkele plekken opgetild, waarna de aanwezige kevers in het rond begonnen te lopen en gevangen konden worden.

Deze kevers behoren tot de volgende families, met korte vermelding van voedsel (en leefgebied):

- **Bladsprietkevers (Scarabaeidae):**

Onthophagus coenobita en *Onthophagus joannae*.

Van beide soorten leven de larven en adulten in uitwerpselen en mest. Eileg gebeurt in een mestbolletje, dat geplaatst wordt in broedcellen in de grond.

En verder nog *Aphodius prodromus*: larven eten allerhande uitwerpselen.

- **Glanskevers (Nitidulidae):**

Omosita colon: leeft o.a. van beenderen, verdroogd aas en oude huiden.

- **Kortschildkevers (Staphylinidae):**

- o *Grauwe aaskortschild (Creophilus maxillosus)*: 1,5 tot 2,5 cm grote soort die predeert op insecten tussen aas;

- o *Ontholestes murinus*: 1 tot 1,5 cm grote soort die leeft in mest (en aas) en predeert op insecten;

- o *Aleochara curtula*: de larven leven in vliegenpoppen en voeden zich hiermee;

- o *Aleochara lata*: de larven leven in vliegenpoppen en voeden zich hiermee;

- o *Aleochara tristis*: de larven leven in vliegenpoppen en voeden zich hiermee.

- **Bonte weekschilden (Cleridae):**

Necrobia violacea: rover op droog aas en andere rottende dierlijke stoffen.

Kortschildkever. Foto archief Natuurpunt Oost-Brabant

- **Spiegelkevers (Histeridae):**

- o *Margarinotus merdarius*: predator van vliegenmaden en –poppen, voornamelijk in huiden van kadavers, vooral in open veld.

- o *Saprinus planiusculus*: voornamelijk op kadavers, maar soms ook in uitwerpselen of rottende plantendelen.

- **Aaskevers (Silphidae):**

Thanatophilus sinuatus: voornamelijk in open terrein, vooral op droog aas. De larven voeden zich met aas.

- **Landbewonende spinnende watertorren (Hydrophilidae):**

- o *Cercyon* sp.: vrouwtje uit de groep van de mestbewonende spinnende watertorren

- o *Sphaeridium bipustulatum*: predeert vliegenlarven

- o *Sphaeridium lunatum*: predeert vliegenlarven

Zo zie je maar hoe een dood dier veel leven met zich mee kan brengen. De ene zijn dood is de ander zijn brood...

Met dank aan Oscar Vorst voor de hulp bij het determineren van *Onthophagus joannae*, aan Tim Struyve voor de determinatie van *Aleochara* en aan Luc Crevecoeur voor het nalezen van deze tekst.

Nobby Thys,

Natuurpunt natuurstudiewerkgroep Hagelandse Heuvelstreek,
nobby.thys@scarlet.be

Stand dossier Hertogensite Leuven

Eind november 2014 werd de maquette van het masterplan rond Hertogensite, voorheen de ziekenhuissite, voorgesteld aan de pers, leden van de klankbordgroep en het grote publiek. (Het masterplan is ook te vinden op de website van Leuven). De voorgestelde plannen zijn het resultaat van een wisselwerking tussen de projectontwikkelaar en het door hem aangestelde architectenbureau (de ontwerpers) aan de ene kant en de stad Leuven aan de andere kant.

Zoals al eerder bericht is begin 2014 de inspraakronde gestart met klankbordgroepen waarin geïnteresseerde burgers en verenigingen zaten waaronder Natuurpunt Leuven, De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud en het Leuvens Historisch Genootschap. Dit initiatief, waarin het stadsbestuur van Leuven een heel nieuwe houding rond inspraak aannam, werd trouwens gesmaakt en positief bevonden.

De in het begin voorgestelde plannen waren - zoals in de voorgaande artikels naar voren is gebracht - nogal zorgwekkend in onze ogen, ze vertoonden vooral veel verharding (steen en beton) en weinig groen. Maar ons pleidooi voor meer groen, dat we telkens opnieuw tijdens de vier klankbordgroepen, bleven voeren, vond bijval bij de aanwezige verenigingen en burgers aan de ene kant en gehoor bij de ontwerpers en het Leuvense stadsbestuur aan de andere kant. Wat uiteindelijk resulteerde in meer ruimte voor het groen dat voor deze kant van Leuven zo nodig is. Er is dus zeker reden tot enige tevredenheid.

Toch kijkt Natuurpunt Leuven naar dit resultaat, zoals omschreven in een Duits gezegde, "met een lachend oog en een wenend oog". We kunnen tevreden zijn met de oppervlakte groen (althoewel het een absoluut minimum is en voor een gedeelte het aaneenschakelen van het versnipperde groen) maar de projectontwikkelaar heeft zich gedwongen gezien - dit om aan zijn commercieel te realiseren oppervlakte te komen - de leefbaarheid te verminderen door de hoogte op te zoeken met zomaar eventjes 4 torens van 11 tot 14 verdiepingen.

Dat zorgt voor een onrealistische bewoningsdichtheid van soms meer dan 100 woningen per ha. Hier botsen we op - en overschrijden we zelfs - de uiterste grenzen van verdichting die een stad als Leuven aankan. Deze hoog opgedreven bewoningsdichtheid

Hertogensite Masterplan Maquette, einde 2014

komt er echter niet omwille van meer ruimte voor groen - zoals de schepen van ruimtelijke ordening Carl Devlies in de gemeenteraad van 8 december 2014 beweerde - maar omdat men de projectontwikkelaar oplegt te voorzien in een podiumkunstenzaal naast het cultuurcentrum De Romaanse Poort (of 30CC).

Toegegeven, geen onlogische keuze vlak naast een bestaand cultuurcentrum. Het is evenwel wél onlogisch vermits nu reeds duidelijk is dat het voorgesteld complex op deze site te klein zal zijn om in alle functies te voorzien. Er wordt hier dus een stuk leefbaarheid en groen opgeofferd aan een onrealistische ambitie. De plannen voor de podiumkunstenzaal hypothekeren nl. door hun omvang enerzijds de rest van de Hertogensite en anderzijds de mogelijkheid tot meer groene ruimte, terwijl de zaal op deze plaats toch niet aan de noden kan voldoen. Er zijn in Leuven trouwens locaties die beter geschikt zijn om een podiumkunstenzaal te realiseren.

Een andere reden waarom de zaal beter elders komt, is het feit dat de mobiliteit aan de Brusselsestraat een ernstig probleem vormt. Een zaal van die omvang zal héél wat beweging op gang brengen, en die beweging hier direct doen verzanden in opstoppen. De oplossing voor de verkeersoverlast en het parkeerprobleem zou volgens het stadsbestuur liggen in de nog aan te leggen maar evenzeer omstreden Bruulparking. Of hoe het ene omstreden plan meteen een ander omstreden plan nodig heeft om haalbaar te zijn! Wat Natuurpunt Leuven (en met hen de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud) nog missen zijn de vooraf beloofde duurzame maatregelen zoals groendaken en gevelbegroeiing. En waarom hier ook geen initiatief van stadslandbouw op één van de daken, zoals in Gent?

Nu ook een poel in de schapenweide aan 't Imbroek te Zaventem

Het idee om langs de Kleine Beek, achteraan in de schapenweide aan 't Imbroek in Zaventem een poel aan te leggen, dateert al van 2013. Na overleg met Patrick Endels en Wim Solie van de Groene Corridor over de inplanting van de poel, de nodige aanvragen en het goedkeuren van de stedenbouwkundige vergunning door de gemeente Zaventem, was het na een jaar wachten eindelijk zover: op 7 oktober 2014 werd onze poel gegraven. De graafwerken zelf namen slechts een paar uurtjes in beslag ondanks de grote hoeveelheden stenen in de ondergrond.

De poel is ongeveer 6 bij 11 meter groot. De ondergrond houdt het water goed vast: er staat nu al een meter water in.

Na de herstelwerken rond de poel en de terugkeer van de overbegroeiing hopen we in de lente de eerste bewoners te mogen verwelkomen!

Bernadette Kinart

Foto Bernadette Kinart

Coördinator Groene Vallei van start

Natuurpunt Herent, Kampenhout, Kortenberg, MaViSt (Machelen, Vilvoorde en Steenokkerzeel)

Hallo allemaal, laat ik mezelf voorstellen. Mijn naam is Sarah Tilkin, ik ben 26 jaar, bioloog van opleiding en sinds eind december versterk ik het team van de cel Beweging van Natuurpunt als bewegingscoach voor de Groene Vallei.

Tijdens mijn opleiding verdiepte ik mij in ecologie. Een job bij een organisatie als Natuurpunt leek me dan ook erg boeiend en interessant. Ik kijk er erg naar uit om mij in een project zoals de Groene Vallei onder te dompelen en het mee in goede banen te leiden! Mijn taak binnen het project van de Groene Vallei zal er vooral uit bestaan zoveel mogelijk partners en actoren rond de tafel te verzamelen. Zo creëren we een stevig maatschappelijk draagvlak voor de Groene Vallei, geven we een toekomst aan natuur en pikken de lokale horeca en landbouw een graantje mee.

In mijn vrije tijd kan je me terugvinden op 'de boot' waar ik mee help aan zeewetenschappelijk onderzoek of te paard in de Demervallei en omstreken. Mijn grootste passie is de Noordzee en haar flora en fauna, maar ik hoop heel snel de Groene Vallei ook van binnen en van buiten te kennen!

Tot binnenkort!

Sarah Tilkin

sarah.tilkin@natuurpunt.be - www.natuurparkdegroenevallei.be

Broedvogelinventarisatie Haachtse Leibeekvallei

2015: Haachts Broek

25^e projectjaar

De 15de broedvogelinventarisatie staat alweer voor de deur. Broedvogelinventarisaties vinden in Haacht reeds plaats sinds 1990. Dit jaar wordt dus de 25^e verjaardag van het project gevierd! Ook dit jaar lopen de inventarisatieactiviteiten van maart tot augustus. Het Haachts Broek wordt onderworpen aan een inventarisatie van alle broedende vogelsoorten. Het betreft nu ook weer een kwantitatieve inventarisatie volgens de uitgebreide territoriumkarteringsmethode.

Havik. Foto: www.freenatureimages.eu

De systematisch verzamelde projectwaarnemingen worden ingevoerd via de toepassing Avimap, en wordt begeleid door Natuurpunt Studie.

Uit de resultaten zal een rapport voortvloeien dat o.a. nuttige info geeft voor het beheer en misschien een antwoord kan bieden op een aantal specifieke, brandende vragen. Zal de verdwenen zomertortel kunnen terugkeren? Zal er in de zomerse nachten nog ooit een nachtegaal weerklinken? Zal er nog wiewaai jodelen? Zal de matkop erin slagen zijn opvallend sterke positie te bestendigen? Zullen holenbroeders hun opwaartse tendens hebben voortgezet? Hoe is het gesteld met exoten als de Canadese gans, de Nijlgans en de eventuele nieuwkomer halsbandparkiet?

Werken de beheermaatregelen de komst van nieuwe, verrassende soorten in de hand?

Van alle onderzochte gebieden door de jaren heen is het Haachts Broek het meest boeiende gebied. Hier kennen we immers het grootste aantal vastgestelde broedende vogelsoorten (60) en het kent eveneens de hoogste dichtheden aan territoria. Er komen bovendien zes soorten van de Rode Lijst tot broeden!

Wens je de resultaten van de voorbije 14 intensieve inventarisatiejaren te lezen? Dat kan. Je vindt alle studies terug als makkelijke download op onze website www.natuurpunthaacht.be, onder 'rapporten'.

Ben je geïnteresseerd om - hetzij voor het eerst, hetzij voor de vijftiende maal - deel te nemen aan dit unieke lange termijnproject, geef dit dan te kennen aan de Cel Studie van Natuurpunt Haacht op onderstaande contactgegevens. Je medewerking zal sterk worden geapprecieerd en zal bijdragen tot het slagen van deze editie.

Kom vervolgens op terrein kennis maken met de vaste medewerkers, het gebied en de methodologie op de traditionele eerste gezamenlijke inventarisatiewandeling van het seizoen. Dit jaar valt de kick-off netjes op het officiële begin van de inventarisatieperiode, meteen ook onze 25^e jaarlijkse inventisatieronde: **zondag 1 maart 2015.**

Afspraak: 8u00 op de parking van de sporthal in Wespelaar-Haacht.

Cel Studie
Broedvogelkarteringen Haacht
Natuurpunt Haacht
Johan De Meirman
0476 24 94 24

Reageren kan via het contactformulier op www.natuurpunthaacht.be

Het project loopt nu reeds 25 jaar!
Het laatste rapport van het Haachts Broek dateert alweer van 2010.

Het Steentjesbos wordt natuureservaat!

Op 31 oktober 2014 werd het Steentjesbos, bij ministerieel besluit, erkend als natuureservaat.

Het Steentjesbos bevindt zich op de grens van de gemeenten Kampenhout en Boortmeerbeek in het noorden van de provincie Vlaams-Brabant.

De ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos voor de regio Zenne-Dijle-Pajottenland voorziet voor de zone Schiplakenbos-Steentjesbos het behoud van samenhangende bos- en parkcomplexen en de versterking van structuurbepalende natuur- en landschapselementen.

De biologische waarderingskaart geeft voor het kerngebied een zeer hoge biologische waarde. Het gaat dan om het centraal bosgebied van het Steentjesbos. In het noorden sluit deze waardevolle boskern aan op het Schiplakenbos dat ingekleurd staat als waardevol tot zeer waardevol.

Alle, door Natuurpunt, gehuurde bospercelen werden tot begin 2011 beheerd door het OCMW van Mechelen volgens een gangbaar bosbeheer met focus op houtopbrengst en geen specifieke aandacht voor ecologische aspecten. De overgang tussen het bos- en landbouwgebied is abrupt door het ontbreken van mantel- en zoomvegetaties. Deze zijn nochtans bijzonder waardevol voor tal van organismen. Ze hebben een belangrijke functie als migratie- en leefgebied. Ook vanuit landschappelijk oogpunt zorgen deze overgangsvegetaties voor een belangrijke meerwaarde.

De door **Natuurpunt** geformuleerde **doelstellingen** voor het Steentjesbos komen in het kort neer op:

- Bosontwikkeling met behoud van huidige boskernen alsook bosuitbreiding door verbossing of actieve aanplant.
- Uitbouwen van een natuurlijk netwerk door natuurverbindingen en verwevingsgebieden.
- Het herstel van het natuurlijke watersysteem.
- In het noorden en delen van het zuiden wordt gestreefd naar een cultuurrijk landschap met de aanwezigheid van kleinschalige landschapselementen zoals houtkanten en rietkragen.

Steentjesbos. Foto Walter Ottevaere

Steentjesbos. Foto Walter Ottevaere

- Het Steentjesbos kent een voorgeschiedenis als wandel- en recreatiegebied. Het is de bedoeling om deze maatschappelijke functie te behouden. Het gebied zal nog steeds opengesteld blijven voor zachte recreatievormen zoals wandelen. Ook voor de iets hardere recreatievormen zoals ruiters en mountainbikers wordt de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van het Steentjesbos of althans van een deel van het gebied.
- Een aanvullende functie van het bos die we wensen in te vullen is de educatieve functie. Door de aanleg van een speelzone (3,8 ha) in het bos wordt de jeugd betrokken bij het natuurgebied.
- Gezien de achtergrond van het Steentjesbos als productiebos is het aandeel van uitheemse soorten en invasieve exoten vrij hoog. Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers, Corsikaanse den zijn dominant op enkele locaties. Het is zaak om deze soorten geleidelijk te vervangen door inheemse soorten waaronder zomereik, zoete kers en haagbeuk.
- Er wordt overwogen om ten noorden van de Zwarte Beek enkele poelen aan te leggen om het voortbestaan van amfibieën in het gebied te verzekeren.

De omvorming van het Steentjesbos, van monotoon productiebos naar een biodivers bos met zoomvegetaties en meer inheemse bomen en struiken, wordt een grote uitdaging die verschillende decennia in beslag zal nemen.

Natuurpunt Herent organiseert zijn jaarlijks Vegetarisch Eetfestijn

Ten voordele van haar natuurgebieden

Zaterdag 14 maart 2015

van 12u00 tot 14u00

en van 17u00 tot 20u30

Plaats: Warotzaal te Winksele.

Inschrijven

Online: www.natuurpunt-herent.be

Per e-mail: filip@vandekeybus.be.

Schriftelijk of telefonisch inschrijven: Filip Vandekeybus,
Predikherenberg 30, 3020 Winksele, 016 40 00 53 na 18u00
Graag reserveren vóór 7 maart.

Je kan de natuurgebieden in onze gemeente ook steunen door een gift op rek. BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer met vermelding 'project 9923'. Vanaf € 40 ontvangt u een fiscaal attest.

Cursus Natuurgids Groene Vallei

Wat?

Brede basisopleiding van 15 lessen en 15 excursies gericht op het herkennen, begrijpen en vertalen van de natuur. Herkennen door het leren determineren van planten, dieren, vogels en bv. wateronderzoek. Begrijpen door theorie en excursies rond thema's als ecologie, landschappen en het fysisch milieu. Vertalen door diverse werkvormen en vaardigheden.

Je kennis over natuur en milieu wordt verruimd en de cursus bezorgt je de vereiste vaardigheden om met groepen volwassenen en gezinnen in de natuur aan de slag te gaan. De opleiding is erkend door Toerisme Vlaanderen.

Waar en wanneer

Binnenlessen gaan door op dinsdag van 19u00 tot 22u00, **excursies** op zaterdag van 9u00 tot 12u00.

De lessen starten op 24 februari 2015.

De hele cursus neemt nagenoeg een jaar in beslag.

Leslocatie: Ontmoetingscentrum De Zolder, Kwerpsebaan 251, Erps-Kwerps

Het cursusgeld

bedraagt € 220.

Studenten jonger dan 25 betalen slechts € 180 (met geldige studentenkaart).

Inschrijven kan via www.c-v-n.be.

Nadat je je hebt ingeschreven, krijg je een automatische bevestigingsmail met het rekeningnummer, cursusbedrag en OGM-nummer (de referentie). Vanaf dat je betaling is uitgevoerd, is je inschrijving definitief.

Contact

CVN: Iris Buedts, iris.buedts@c-v-n.be, tel. 03 205 17 58

Natuurpunt Herent: Patrick Luyten, patrick.luyten@pandora.be, 0495 59 85 33

Natuurpunt Kortenberg: Ewoud L'Amiral, ewoud.lamiral@natuurpunt.be

Cursus Vogelgedrag

Deze boeiende reeks over het niet altijd te verklaren gedrag van onze vogels wordt gebracht door ornitholoog Fernand Rochette.

Waar en wanneer?

De cursus gaat door op dinsdag 5, 12 en 19 mei telkens om 20u00 in GCC De Wildeman, zaal De Nok, 3020 Herent

Info en inschrijven:

Patrick Luyten, 0495 59 85 33

Gratis voor leden Natuurpunt, niet leden betalen € 5 voor de reeks.

Baltse kemphanen. Foto archief

Terugblik 2014 en vooruitblik 2015 Natuurpunt Velpe-Mene

Leden- en fondsenwerving op kruissnelheid in 2014

We zijn in 2001 gestart met 513 leden. Eind 2013 telden we 1325 leden en eind 2014 overschreden we de kaap van 1400 leden. Daarmee zijn we ook binnen Oost-Brabant één van de sterkste groeiers. Indien we natuurgebieden willen aankopen, dan moet de afdeling kunnen voorzien in een grote restfinanciering. Ook in 2014 was de opbrengst van de fondsenwerving binnen de afdeling aanzienlijk, met dank aan de geleide wandelingen, de afdelingsspaghetti, het Hagelandse ontbijt, de Velpe-MeneTrail en de fondsenwervingscampagne voor de Paddepoel. We hebben nog niet de eindcijfers per 31 december 2014 maar nu is het reeds zeker dat we de € 40 000 ruim overschrijden en ongetwijfeld de kaap van € 50 000 zullen bereiken. Dat dit een aanzienlijke inspanning vraagt, is duidelijk. We danken alle gulle schenkers en garanderen hen dat hiermee duurzame natuur binnen de afdeling uitgebouwd wordt.

2014 was ook het jaar van een aantal succesvolle focus- en grote publieksactiviteiten.

Het zou ons te ver voeren om ze alle op te noemen. We willen op enkele bijzondere focusactiviteiten toch even terugblikken.

De kern Glabbeek was buitengewoon actief vorig jaar. We hadden de klassieker van de Vroege vogelwandeling in de Paddepoel met Hagelands ontbijt (13 april), altijd goed voor veel volk aan tafel. Er was de viering van 25 jaar Paddepoel en Vogelwerkgroep Oost-Brabant (28 september) met een steengoed symposium. Daarin vernam het publiek hoe de Paddepoel uitgroeide van een klein zakdoekreservaatje van 1,20 ha tot een groot complex van circa 100 ha en verbonden werd met het natuurgebied Rozendaalbeekvallei. Tijdens het symposium ondertekende het gemeentebestuur van Glabbeek ook het Charter voor de Biodiversiteit.

Ondertekening Charter Biodiversiteit door gemeentebestuur Glabbeek, 28 september 2014. Foto Luc Nagels

Start Velpe-Mene Trail, 23 november 2014. Foto Margriet Vos

Met de eerste Velpe-Mene Trail (23 november 2014) in Vissenaken had de afdeling een voltrefeer. Een vernieuwende en verbredende activiteit om mensen op een andere manier van het landschap, de natuur en de onverharde wegen te laten genieten. De trail was al meer dan een maand voor het evenement volzet met 430 inschrijvingen. Deze activiteit haalde ook het VTM nieuws.

Bijzonder geslaagd was de Bloesem- en Orchideeëndag Snoekengracht (4 mei) samen met de gemeente Boutersem en het Regionaal Landschap Zuid-Hageland in het kasteelpark van Kwabeek (Boutersem). We konden meer dan 1000 deelnemers verwelkomen.

En dan zwijgen we nog over de focusactiviteiten Ontmoet de Tiense koesterburen tijdens een Vissenaakse winterwandeling (23 februari) en Europese natuur in Bierbeek (23 maart), de Straffe Kostwandeling in Meldert (21 december), de Nacht van de Vleermuis in Tienen, Lovenjoel en Verrijck, de Dag van de Natuur (15 november) in de Snoekengracht te Boutersem met meer dan 100 scouts die kwamen helpen bij de beheerwerken en de 20^e afdelingsspaghetti in Boutersem (6 december) ten voordele van het reservatenfonds.

Reservatenwerking en werkdagen vrijwillig natuurbeheer 2014

In 2014 breidde Meldertbos uit met niet minder dan 5 ha. In 2014 waren er niet minder dan 9 winterwerkdagen en 21 zomerwerkdagen met een deelname van 7 tot 42 deelnemers. Naast de werkdagen is er binnen de afdeling nog een 'doordeweekse ploeg' die veel werk verzet. En uiteraard ook de dagelijkse inzet van de conservators en beheerteams rond elk van de gebieden.

Gouden Gors 2015

Voor de 11de maal reikte Natuurpunt Velpe-Mene op haar jaarvergadering de Gouden Gors uit. Ditmaal was Michel Reniers de laureaat. Michel is de motor achter de Velpe-Mene Trail en actief in kern Glabbeek waar Natuurpunt gedurende het laatste jaar duidelijk op de kaart gezet werd met de viering van 25 jaar Paddepoel en fantastische resultaten naar zowel leden- als fondsenwerving.

Op de foto zien we Michel samen met laureaten van de vroegere uitreikingen van de Gouden Gors.

Beleidswerking Velpe-Mene 2014

Prioritair is de opvolging van de ruilverkaveling Willebringen, die nu effectief gestart is. Zij zal het gezicht van ons landschap voor de komende generaties in belangrijke mate bepalen. Natuurpunt Velpe-Mene gaat voor de verdere uitbouw en inrichting van de natuurgebieden en tegelijkertijd voor de versterking van het landschap. Ze zal erop toezien dat de maatregelen voor natuur, landschap en erfgoed ook effectief ingevuld worden. We hebben geleerd uit de lessen van Vissenaken en zullen eisen dat in elke fase van de uitvoering gelijktijdig met harde inrichtingswerken ook maatregelen voor de natuur en landschap genomen worden. We hebben deelgenomen aan de Commissie van Advies en ook ons bezwaarschrift ingediend bij het openbaar onderzoek naar de classificatie en inbreng.

Daarnaast vroegen een aantal dossiers onze bijzondere aandacht:

- de planning van de fietssnelweg Leuven-Tienen, die knal langs de Snoekengracht en het Terrassenlandschap in Boutersem gepland is;
- de visbypassen op de Velpe waarvan die aan de Kwade Molen (Boutersem) niet vergund is. We hadden hiertegen bezwaar ingediend;
- het waterbeheer met de problematiek van de Molenbeek in Meldert, de overstromingsproblematiek van de Velpe in Daelhemstraat in Vissenaken. We legden contacten met de Watering Velpedal en Mene;
- de plannen voor windmolens langs E40 waarover we een standpunt bepaald hebben en gegevens rond akkernatuur en vleermuizen ingebracht hebben.

En wat brengt 2015?

We gaan op hetzelfde elan door:

1. Ledenwerving 2015: taakstelling 1500 leden binnen de afdeling
2. Fondsenwerving 2015: Velpe-Mene project 3997 op hetzelfde niveau handhaven als de vorige jaren met minimum € 30 000 in totaal voor afdelingsprojecten.
3. Activiteiten 2015: de trail gaat terug door, er zijn 4 cursussen, de Dag van de Natuur, 15 focusactiviteiten en 29 werkdagen gepland. Het volledige activiteitenprogramma Velpe-Mene vind je onder: www.velpe-mene.be/kalender.htm
4. We zetten onze beleidswerking verder rond de lopende dossiers en spelen in op de nieuwe die zich aandienen.

27 januari 2015. Paddepoel - Middenloop Velpevallei en Rozendaalbeekvallei: na jaren ijveren, eindelijk integraal erkend als één natuurreservaat: 'Middenloop Velpevallei' te Glabbeek en Tienen. Foto Chris Wolfs

Cursus

Natuur.verkenner in Bierbeek

Wil je graag meewerken aan de natuur in Bierbeek samen met de vrijwilligers van Natuurpunt?

Wil je graag meer inzicht verwerven in de beheerde Natuurgebieden in Bierbeek?

Of heb je interesse om deel te nemen aan het beheer van deze gebieden?

Of aan de activiteiten van Natuurpunt Bierbeek?

Kom dan kennis maken met de Natuurgebieden en de werking van Natuurpunt Bierbeek.

Met 5 theoretische lessen en 6 beleevingsactiviteiten in onze natuurgebieden laten we je proeven van topnatuur in Bierbeek. We brengen je naar de mooiste plekjes, tonen je onze strafste planten en beesten, laten je proeven van natuurbeleving aan je achterdeur.

Foto Hans Marijns

Het doelpubliek

in eerste instantie geïnteresseerden uit Bierbeek zelf, eventueel ook uit de aangrenzende gemeenten, die zin hebben om het team van Natuurpunt Bierbeek te versterken. Maximum 20 deelnemers. Indien de cursus volzet is, zal voorrang gegeven worden aan deelnemers uit Bierbeek of de afdeling Velpe-Mene.

Wat, waar en wanneer

De cursus bestaat uit 5 lessen en 6 activiteiten/excursies in de Bierbeekse natuur.

De lessen gaan door op woensdag 4 maart, 11 maart, 25 maart, 1 april en 8 april, telkens van 19u30 tot 22u30.

De activiteiten/excursies gaan door op zaterdag 14 maart van 9u30 tot 12u30, op vrijdag 20 maart van 19u00 tot 22u00, op zondag 22 maart van 9u30 tot 12u30, op zondag 29 maart van 9u30 tot 12u30, op zondag 12 april van 9u30 tot 12u30 en op zondag 26 april, uren af te spreken.

Start van de cursus op 4 maart om 19u30 in 't Stichelke, Kerkstraat 1A, Lovenjoel. De plaats van afspraak voor de volgende lessen en activiteiten wordt dan meegedeeld.

Deelnameprijs

€ 40 (leden), € 67 (niet-leden) te storten op rekeningnummer BE43 9731 1967 5301 van Natuurpunt Bierbeek voor maandag 2 maart. De storting geldt als datum van inschrijving. Gelieve ook het deelnameformulier in te vullen op www.velpe-mene.be

Contact

016 46 04 78, Margriet Vos of 0473 73 03 10, Hans Marijns, medewerker Natuurpunt

Ontdek 15 jaar Natuur.beheer in Rosdel en de Schoorbroekbeekvallei tijdens de Bijen- en Bloesemdag

Duizenden margrietes op het Meiveld. Inzet: hondsgruis. Foto's archief JR

15 jaar Natuur.beheer in Rosdel: van akkers naar orchideeënrijke graslanden met rijke fauna.

Het Rosdel is een quasi aaneengesloten complex van 67 ha natuur, beheerd door Natuurpunt Velpe-Mene. De vallei met haar flanken is sinds 2000 een mozaïek van natuurrijke graslanden, rietvelden, ruigten, bosschages en elzenbroekbosjes. Op de flanken met Gobertangesteente-ontsluitingen, waar nu de kalkgraslanden tot hun recht komen, waren er tot 2000 nog schrale akkers met graangewassen, maïs, aardappelen en bieten. Deze akkers werden door Natuurpunt in 2000 omgezet tot een structuurrijk en soortenrijk grasland door éénmalige inzaai van tijdelijk gras dat vervolgens twee maal per jaar gemaaid werd. Met het langzaam verdwijnen van het ingezaaide gras is ruimte ontstaan voor de spontane vestiging van soorten die in dit milieu van nature thuishoren.

Op de Bijen- en Bloesemdag zal je kunnen kennismaken met de resultaten van 15 jaar natuurbeheer in Rosdel en het gebied leren kennen zoals je het nog niet gezien hebt. Je zal kunnen vaststellen welk schitterend resultaat dit beheer geeft voor de versterking van de biodiversiteit en de landschapsbeleving.

Rosdel. Foto archief JR

Schoorbroekbeek: Van menselijke verstoring naar een herstel van het natuurlijke karakter

Rosdel en de Schoorbroekbeekvallei – waarvan je ook de mooiste plekken buiten de traditionele wandelroutes zal kunnen ontdekken – zagen er enkele jaren geleden nog helemaal anders uit. Menselijk ingrijpen had het landschap grondig verstoord. Akkerbouw en populierenaanplantingen domineerden het gebied. Zoals zovele beken in Vlaanderen werd ook de Schoorbroekbeek in het verleden het slachtoffer van 'verbeteringswerken'. Over een aanzienlijke lengte werd ze rechtgetrokken en werden de oevers bekist met hout om spontane meandering tegen te gaan. De beek werd herleid tot een drainagegracht, waardoor het water razendsnel werd afgevoerd. Het resultaat was een groot verlies aan biodiversiteit, van fauna zowel als van flora, een verarmd landschap en wateroverlast in Nerm en Hoegaarden.

Zowel door de Provincie binnen het wachtbekken als door Natuurpunt Velpe-Mene stroomafwaarts werden natuurinrichtingswerken uitgevoerd aan de beek. De inkorving werd ongedaan gemaakt, de waterstand opnieuw verhoogd en de oevers aangeschuind zodat de beek terug vrij kon stromen over het omliggende terrein en er zowel een snelstromende en meanderende beek alsook grote rietvelden ontstonden. Deze herstelwerken komen niet alleen de natuur ten goede maar versterken ook het waterbergend vermogen van de vallei. In periodes met grote hoeveelheden neerslag wordt het water langer vastgehouden in het natuurgebied, waardoor de stroomafwaarts gelegen dorpskern gespaard blijft van waterrellende. Op de drogere, kalkrijke valleiflanken in het reservaat komen nu zeldzame kalkminnende planten voor.

Fauna en flora van het Schoorbroek-Rosdelreservaat na 15 jaar Natuur.beheer

Na de eenmalige omzetting van de akkers door de inzaai in 2000 van tijdelijk gras werd er twee maal per jaar gemaaid en het maaisel afgevoerd. Door deze beheers- en natuurinrichtingswerken zijn in het Schoorbroek-Rosdel de voorwaarden geschapen voor het behoud en herstel van de biodiversiteit.

Bloesemdag in Hoegaarden op zondag 26 april 2015

De flora:

kalkgraslanden met negen soorten orchideeën en waardplanten voor solitaire bijen

De droge, kalkrijke graslanden worden gekoloniseerd door zeldzame planten als donderkruid, marjolein, aardaker, graslathyrus, beemdkroon, stalkruid,... maar ook door meer algemene soorten zoals margriet, knoopkruid, heeblaadje en sint-janskruid. De graslanden kleuren vanaf mei wit door bloeiende margrietten. Beemdkroon is ook zo'n typische soort voor kalkrijke bodems en is de waardplant voor de unieke knautiabij.

Deze bloeiende graslanden met open bodems vormen een geschikt leefgebied voor solitaire bijen. Bijzonder voor Rosdel is het voorkomen van de knautiabij op haar waardplant de beemdkroon. Om deze bij in stand te houden wordt er aan gefaseerd maaibeheer gedaan waardoor de soort de kans krijgt zich te ontwikkelen in de zomerperiode. Een aangepast maaibeheer van de bermen door de gemeente zou deze koestersoort ook op andere plaatsen kunnen helpen.

Op de andere percelen groeien borstelkrans, havikskruid, kaasjeskruid en slangenkruid. Helemaal buitengewoon zijn de orchideeën. In totaal negen soorten hebben zich de laatste 15 jaar gevestigd: bleek bosvogeltje, duizenden bijenorchissen, hondskruid, bokkenorchis, bergnachtorchis, soldaatje, keverorchis, bosorchis naast de meer algemene brede wespenorchis. Deze kalkgraslandsoorten zijn uniek voor Vlaanderen.

De vestiging van negen soorten orchideeën in Rosdel is een mooi resultaat van 15 jaar natuurbeheer. Waar er in 2000 nog graan en bieten stonden, komen nu soldaatje en bergnachtorchis voor. Een beter bewijs dat Natuurgebieden schatkamers zijn voor biodiversiteit en koestersoorten is er niet.

Op de valleiflanken is ook ruimte voor spontane opslag van sleedoorn, verschillende wilde rozensoorten, kornoelje, meidoorn, kardinaalsmuts.

Ook de paddenstoelenflora is uniek met in 2014 de vondst van de enige groeiplaats van lila koraaltje.

De vallei tenslotte biedt een prachtige afwisseling van rietvelden, moerasvegetaties en broekbosjes.

De fauna:

van boomvalken tot beekjuffers en hagedissen

Bijzondere broedvogels in Rosdel zijn boomvalk, torenvalk, buizerd, ransuil, zomertortel, ijsvogel. Regelmatig broedt de bruine kiekendief en sporadisch de nachtegaal. De rietvelden vormen de favoriete biotoop voor soorten als waterral, rietgors, karekiet, sprinkhaanzanger. Langs de beek heeft zich een grote populatie van weidebeekjuffer gevestigd, bosjuffer komt sporadisch voor, en in de beek heeft de Europese Habitatsoort rivierdonderpad zich goed ontwikkeld. Je treft er een rijke insectenfauna gebonden aan deze structuurrijke vegetaties aan, met o.m. de eerste vestiging in Vlaanderen van het kaasjeskruidkopje. In dit mozaïeklandschap vind je ook zeldzame loopkevers en slakken en de levendbarende hagedis.

Tijdens de **Bijen- en Bloesemdag** van zondag 26 april 2015 zal Natuurpunt Velpe-Mene je laten kennismaken met 15 jaar natuurbeheer en natuurontwikkeling in het Rosdel. We zullen je Rosdel met andere ogen laten zien: als een uniek landschap met een fantastische biodiversiteit en wondermooie plekjes. Voor deze gelegenheid zullen we (deels) andere circuits volgen en zullen landschapsposten je vragen beantwoorden rond beheer. Voor de kinderen is er een zoektocht uitgezet. De wandelcircuits vertrekken alle aan de Tuinen van Hoegaarden. De landschapsposten zijn bemand vanaf 13u30.

Natuurontwikkeling zoals in Rosdel en Mene Jordaan is enkel mogelijk door giften op het reservatenfonds

Enkel door grote inspanningen is het reservaat Schoorbroekbeek-Rosdel kunnen tot stand komen. Dit complex sluit zo goed als aan bij het complex Meldertbos waar Natuurpunt 34 ha bos, park, vijvers, moerassen en parkgraslanden met hoge erfgoedwaarde beheert. In 2014 kon Meldertbos nog met 5 ha worden uitgebreid. Meldertbos loopt direct over in het Mene-Jordaancomplex waar Natuurpunt een natuurgebied van 104 ha ontwikkeld heeft. Ook hier met grote landschappelijke erfgoedwaarden en een rijke biodiversiteit. Er zijn wandelcircuits in Rosdel, eentje in Meldertbos en de Menewandeling laat je kennismaken met het Natuurpunt-gebied Mene-Jordaan. Koken kost geld. Dit geldt nog meer voor het aankopen van natuurgebieden. Bij elke aankoop moet de lokale Natuurpunt-afdeling Velpe-Mene een aanzienlijke inbreng doen in de restfinanciering. Jij kan helpen door een gift te doen op rekening **BE56 2930 2120 7588** van Natuurpunt Beheer te Mechelen met vermelding 'Project 3997 Velpe-Mene'. Giften vanaf € 40 geven recht op een certificaat voor fiscale aftrekbaarheid.

Boomvalk. Foto Karel Van Rompaey

Algemene Vergadering Natuurpunt Oost-Brabant

**Alle onze leden en al onze actieve vrijwilligers zijn vriendelijk uitgenodigd op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Natuurpunt Oost-Brabant
Zaterdag 21 februari 2015 te Erps-Kwerps**

De Algemene Vergadering zal doorgaan in Erps-Kwerps. met eerst een wandeling naar het Silsombos, gevolgd door een presentatie over de Groene Vallei. De Werkgroep Natuur en Erfgoed van Natuurpunt Oost-Brabant zal er de publicatie voorstellen die gemaakt is naar aanleiding van het symposium in Wezemaal rond de Wijngaardberg op 5 oktober jl. Ook is er uitleg voorzien over het nieuwe natuurdecreet en de consequenties voor beheer en aankopen, iets wat iedere afdeling en beheerteam aanbelangt. Tenslotte volgt het statutair gedeelte van de Algemene Vergadering met een terugblik op 2014 en de prioriteiten 2015.

Programma

- 14u30 - 16u30: wandeling in het Silsombos
- 16u30 - 17u30: Pauze met broodjes voor de ingeschrevenen. Ter plaatse te betalen.
- 17u30 - 18u30: inhoudelijke presentatie
 - Natuurpuntweefsel in de Groene Vallei
 - Voorstelling publicatie Wijngaardberg, een erfgoed- en een natuurmonument van Europees belang. Bundeling van de bijdragen aan het symposium van 5 oktober 2014 in Wezemaal
 - Beheer en aankopen in het nieuwe natuurdecreet (zie N&L in actie, p. 3-5 van dit tijdschrift)
 - Statutaire Algemene Vergadering en rondvraag

Plaats

- Ontmoetingscentrum De Zolder Erps-Kwerps, Kwerpsebaan 251, 3071 Erps-Kwerps

Info en inschrijven

- www.natuurpuntoot brabant.be - npob@natuurpunt.be - 016 25 25 19

Kom mee wandelen in het Silsombos en maak kennis met het project De Groene Vallei

De Natuurpunt-afdelingen Kampenhout, Kortenbergh, Herent en MaViSt (Machelen, Vilvoorde en Steenokkerzeel) werken nu al ruim twee jaar intensief samen rond het project De Groene Vallei. De Groene Vallei vormt een groene oase in het dichtbevolkte gebied tussen Leuven, Brussel en Mechelen, een nog ongerept landschap. Het is een groot gebied met een landschap dat zeer divers is. Moerassen, bossen, graslanden, struwelen wisselen af met landbouwlandschappen en weidse vergezichten. Het projectgebied omvat Kastanjebos, Molenbeekvallei, Rotte Gaten, Silsombos, Torfbroek, Hellebos, Steentjesbos, Floordambos en Peutiebos. De flora behoort tot de Europese top en heel wat planten komen nog maar op enkele plaatsen in Vlaanderen voor of zelfs alleen hier. Zo herbergen de kalkrijke drassige graslanden tal

van zeldzame soorten met in het bijzonder de orchideeën die er dankzij het natuurbeheer nog welig groeien. De fauna spreekt tot de verbeelding: nachtegaal, blauwborst, houtsnip, havik, ijsvogel, ree, vos, hermelijn, libellen, vlinders,... De natuur is hier verweven met cultuur en geschiedenis. Op verschillende plekken langs wandelwegen heb je authentieke dorpsgezichten. Een mysterieus Mariabeeld deed de legende van de "Zwarte madam" ontstaan. De Stenen goot, een unieke constructie die het water van de ene waterloop over de andere moet leiden, de verschillende molens, kastelen en oude gebouwen maken het gebied Midden-Brabant extra aantrekkelijk.

Het project van De Groene Vallei wordt gerealiseerd met de steun van de provincie Vlaams-Brabant.

Algemene Vergadering 2014 van Natuurpunt Oost-Brabant in de kerk van Binkom. Foto Rik Derveaux

Natuurpunt Oost-Brabant, een greep uit de focus- en erfgoedactiviteiten 2014

Wandeling Laakvallei, Tremelo, 2 maart 2014. Foto Natuurpunt Tremelo

Orchideeën in Papenbroek, Bekkevoort, 18 mei 2014. Foto Roel Baets

Symposium Wijngaardberg, Rotselaar, 5 oktober 2014. Foto Ludo Segers

Vogels in nesten, Lubbeek, 27 april 2014. Foto Luc Nagels

Bij-O-Diversiteit, Boortmeerbeek, 15 juni 2014. Foto Natuurpunt Boortmeerbeek

Erfgoed Bolwerk, Zoutleeuw, 27 april 2014. Foto Luc Nagels

Dag van de Grote Gef(k)te, Linter, 14 september 2014. Foto Jan Nachtergaele

Loopgraven WO I in Dassenaarde, Diest, 24 augustus 2014. Foto Bart Mandervelt

Wijgmaalbroekdag, Leuven, 18 mei 2014. Foto Marjan Peeters

Walk for Nature in De Groene Vallei, Nederokkerzeel, 8 juni 2014. Foto Eric Malfait

Sponsor en plant een bos in Aronst Hoek samen met je gezin

Geetbets, zondag 8 maart 2015